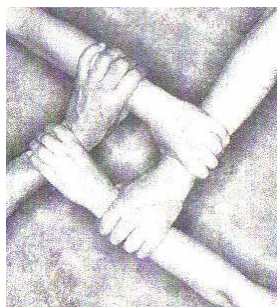

**Κεντρικό Συμβούλιο Πρόληψης της Παραβατικότητας
και
Εργαστήριο Ποινικών και Εγκληματολογικών Ερευνών
Πανεπιστημίου Αθηνών**

**ΓΙΑ ΝΑ ΝΙΩΘΟΥΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΣ
ΜΕΣΑ ΣΕ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΝΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ**

**Πρακτικό εγχειρίδιο
για τη νόμιμη προστασία του πολίτη
από την καθημερινή παραβατικότητα**

**Προλεγόμενα
Νέστορα Ε. Κουράκη**

ΑΘΗΝΑ 2006

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

του Νέστορα Ε. Κουράκη
Καθηγητή Νομικής Σχολής Αθηνών

Πρόσφατα, με το ά. 13 του ν. 3387/12.9.2005 («Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕ.ΜΕ.Α.) και άλλες διατάξεις») ρυθμίσθηκε σε νέα και περισσότερο ολοκληρωμένη βάση το θέμα των Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης της Παραβατικότητας και του ρόλου που μπορεί να διαδραματίσει ο πολίτης στην αντιμετώπιση της τοπικής παραβατικότητας. Χρήσιμο είναι, λοιπόν, να παρατεθούν στη συνέχεια ορισμένες εισαγωγικές σκέψεις για το θέμα αυτό:

Οι τρεις βασικές ιδέες που διαπερνούν τον θεσμό των Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης της Παραβατικότητας είναι:

- Οτι η αντιμετώπιση του εγκλήματος πρέπει να γίνεται προπάντων όχι με καταστολή, όταν δηλ. έχει πλέον συμβεί το κακό, αλλά με πρόληψη, και μάλιστα, ακόμη και σε περιοχές με μειωμένη εγκληματικότητα.
- Οτι η πρόληψη του εγκλήματος μπορεί να αφορά τη λήψη μέτρων είτε για την εξάλειψη των ευκαιριών που ευνοούν τη δράση του εγκληματία (περιστασιακή πρόληψη, π.χ.

τοποθέτηση θωρακισμένης πόρτας στο σπίτι μας) , είτε και για την καταπολέμηση των κοινωνικών παραγόντων που ευνοούν την εξώθηση προς το έγκλημα ορισμένων συμπολιτών μας, κυρίως όσων ανήκουν στις λεγόμενες «ευπαθείς» κοινωνικές ομάδες, όπως αποφυλακισμένοι, ουσιοεξαρτημένοι ή απεξαρτημένοι, αλλοδαποί, άνεργοι, πένητες, εγκαταλειμμένα παιδιά, νεαρά παραβατικά άτομα, κακοποιημένες γυναίκες κ.λπ. (κοινωνική πρόληψη, π.χ. ηθική και ιατρική στήριξη σε ουσιοεξαρτημένους)·

- *Οτι κύριο ρόλο στην πρόληψη του εγκλήματος μπορεί να διαδραματίσει, πέρα από την επίσημη Πολιτεία και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, και ο ίδιος ο πολίτης. Η συμμετοχή αυτή των πολιτών στην πρόληψη του εγκλήματος δεν μπορεί, ασφαλώς να έχει τη μορφή της αυτοδικίας ή του «χαφιεδισμού», αφού τέτοιες συμπεριφορές δεν επιτρέπονται σε μια δικαιοκρατούμενη κοινωνία. Κυρίως η συμμετοχή αυτή πραγματώνεται είτε με τη λήψη από τον πολίτη ουσιαστικών πρωτοβουλιών και μέτρων, ώστε να αποφεύγει -σε ατομικό επίπεδο- τη θυματοποίησή του (π.χ. να μην αφήνει την τσάντα του στο κάθισμα του συνοδηγού ή στο πίσω κάθισμα όταν οδηγεί το αυτοκίνητό του), είτε και με την ενεργό εθελοντική δράση του -σε συλλογικό επίπεδο- για την προώθηση του έργου ενός Τοπικού Συμβουλίου Πρόληψης της Παραβατικότητας. Ενώ δηλ. η Πολιτεία χαράσσει τις γενικές κατευθύνσεις της αντεγκληματικής πολιτικής, οι πολίτες, σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, την*

τοπική αστυνομία και τους κοινωνικούς φορείς, αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την εφαρμογή πολιτικών σε επιμέρους περιοχές¹.

Η ιδέα για τη σύσταση Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης της Παραβατικότητας και για ενεργό συμμετοχή του πολίτη στην πρόληψη του εγκλήματος είναι σχετικά νέα και εμφανίσθηκε στην Ευρώπη και αλλού κατά τη δεκαετία του '80 τόσο μέσα στους κόλπους του Συμβουλίου της Ευρώπης², όσο και στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες, π.χ. Αγγλία και Γαλλία. Μάλιστα τα τελευταία χρόνια έχει ιδρυθεί ένα Ευρωπαϊκό Δίκτυο για Πρόληψη του Εγκλήματος (EUCPN, δηλ.

¹ Για όσα ακολουθούν βλ. ιδίως Γ. Πανούση, *Εγκλημα και Τοπική Κοινωνία*, Αθήνα: Α. Ν. Σάκκουλας, 1993· Θεόδ. Π. Παπαθεοδώρου, *Δημόσια Ασφάλεια και Αντεγκληματική Πολιτική*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2002, σελ. 286 επ. και *του ιδίου*, μελέτη στο περ. «Ποινικός Λόγος» 2004, 2473-2484· Χρ. Ζαραφωνίτου (*Chr. Zarafonitou*), "New" tendencies in prevention policy in Greece, εις: Τιμ. Τόμο για την Αλίκη Γιωτοπούλου - Μαραγκοπούλου, τ. Β', Αθήνα/ Βρυξέλλες: Νομική Βιβλιοθήκη/ Bruylant, 2003, 1563-1573 και *της ίδιας*, Πρόληψη της εγκληματικότητας σε τοπικό επίπεδο, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2003, ιδίως σελ. 101 επ. Για άλλες παρόμοιες πρακτικές και προγράμματα στην αλλοδαπή βλ. π.χ. *David Farrington*, *Effective Programs to Counter Juvenile Delinquency*, περ. «Ποινικός Λόγος» 2001, 2621-2631· *Per-Olof H. Wilkström* (ed.), *Crime and Measures against Crime in the City*, Stockholm, 1990· *Irvin Waller* (ed.), *100 Crime Prevention Programs to Inspire Action Across the World*, International Center for the Prevention of Crime, Montreal Canada, 1999· *Ol. Barchachat/ Dan. Sanfaçon*, *Evaluating Prevention: Elements for an Alternative Approach*, International Center for the Prevention of Crime, Montreal Canada, February 2003· βλ. επίσης, για αντίστοιχες μελέτες και έρευνες στις Η.Π.Α., την ιστοσελίδα του αμερικανικού Υπουργείου Δικαιοσύνης: www.ojp.usdoj.gov/nij, καθώς και <http://abstractsdb.ncjrs.org/content> (μελέτη του *Lawrence W. Sherman*, *Communities and Crime Prevention*, 1993).

² Βλ. ιδίως: Σύσταση (83)7 για τη συμμετοχή του κοινού στην αντεγκληματική πολιτική, Σύσταση R (87)19 για την οργάνωση της πρόληψης του εγκλήματος, καθώς και Συστάσεις 80 (2000) και 21 (2003) για τη δημιουργία δικτύων πρόληψης και συνεργασίας από δημοτικές υπηρεσίες, κοινωνικούς φορείς και πολίτες. Για την πλευρά αυτή δράσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης βλ. και *Council of Europe*, *Urban crime prevention. A guide for local authorities*, Strasbourg, July 2002.

EU Crime Prevention Network), που συντονίζει τη δράση των κρατών στον τομέα αυτόν και καθιστά ευρύτερα γνωστές τις λεγόμενες «καλές πρακτικές» που εφαρμόζουν διάφορες χώρες για την πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς.

Εάν, π.χ. σε κάποιο Δήμο παρατηρούνται αυξημένα κρούσματα βίας μεταξύ μαθητών μέσα στο σχολείο ή και εκτός αυτού, το εκεί Τοπικό Συμβούλιο Παραβατικότητας, πέρα από τη συνεργασία που θα πρέπει να έχει με εμπλεκόμενους γονείς, μαθητές και εκπαιδευτικούς για τη λήψη κάποιων άμεσων μέτρων «κατευνασμού των παθών» και «εποπτείας των χώρων», ει δυνατόν χωρίς παρέμβαση της αστυνομίας και μηνύσεις, θα μπορούσε επιπλέον να ενθαρρύνει την οργάνωση από τους μαθητές θεατρικών παραστάσεων με έργα που παρουσιάζουν τις επιπτώσεις της βίας και, ακόμη, να αναθέσει σε κάποιους ήδη απόφοιτους του σχολείου, που παλαιότερα είχαν παρόμοια βίαση συμπεριφορά αλλά ήδη εμφανίζουν απόλυτα ικανοποιητική κοινωνική ζωή, να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσος κρίκος και «διαμεσολαβητής» ανάμεσα στους ατίθασους μαθητές και στα πιθανά θύματά τους.

Μία ακόμη σημαντικότερη πτυχή της όλης προσπάθειας είναι και αυτή της κοινωνικής διαμεσολάβησης, με την έννοια της ανάληψης πρωτοβουλιών από τους Δήμους, ώστε οι πολίτες που έχουν προβλήματα γειτονίας μεταξύ τους (π.χ. διαπληκτισμοί, αμφισβητήσεις δικαιωμάτων κ.λπ.) να μπορούν -προτού υποβάλουν μήνυση ή προτού ζητήσουν άλλη δικαστική προστασία- να απευθύνονται με συναινετικές διαδικασίες σε κάποιο κοινά αποδεκτό πρόσωπο για επίλυση των διαφορών τους. Σημειώνεται ότι ο θεσμός αυτός της διαμεσολάβησης

προβλέπεται ήδη σε εισαγγελικό και αστυνομικό επίπεδο από το ά. 25§4 περ. α' του Οργανισμού Δικαστηρίου (ν. 1756/1988 - πρβλ. και ως προς τους ανηλίκους: ά. 45Α Κώδικα Ποινικής Δικονομίας) και, όπως προκύπτει από έρευνες, τα αποτελέσματα τέτοιων διαμεσολαβήσεων είναι ιδιαίτερα θετικά (ποσοστό επίλυσης διαφορών σε αστυνομικό και εισαγγελικό επίπεδο: 80%)³.

Ενόψει αυτών των εξελίξεων αντίστοιχες πρωτοβουλίες έλαβε και ο Έλληνας Νομοθέτης, αρχικά με τη σύσταση ενός πολυπληθούς Συμβουλίου Πρόληψης της Εγκληματικότητας (ν. 1738/1988), που όμως δεν μπόρεσε να λειτουργήσει, και στη συνέχεια με τη νομοθετική πρόβλεψη για ίδρυση τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης της Παραβατικότητας σε Δήμους και Διαμερίσματα όλης της χώρας (ά. 16 ν. 2713/1999 και ΥΑ 3002/1/14-στ' του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, ΦΕΚ Β' 12/14.1.2002) καθώς και ενός Κεντρικού Συμβουλίου στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης (ά. 13 ν. 3387/2005), για να συντονίζει τη δράση των τοπικών Συμβουλίων.

Οι προσπάθειες για την ενθάρρυνση ίδρυσης και τον συντονισμό λειτουργίας τοπικών Συμβουλίων χρονολογούνται από τον Απρίλιο 2002, οπότε συστήθηκε στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης μία Ομάδα Διοίκησης Έργου υπό τον Καθηγητή Γιάννη Πανούση (ΦΕΚ Β' 521/29.4.2002 και Β'

³ Βλ. Δεσπ. Γ. Σακκαλή, Διευθετήσεις, Μια προσέγγιση στα θέματα συμφιλίωσης και αποζημίωσης από αξιόποινες πράξεις, εις: Ν. Ε. Κουράκη (επιμ.), Αντεγκληματική Πολιτική, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλας (σειρά «Ποινικά», αρ. 42), 1994, σελ. 205-236: 222

452/5.3.2004)⁴. Τη σκυτάλη ανέλαβε από τον Σεπτέμβριο 2004 μία 15μελής Ομάδα Διοίκησης Εργου για την Πρόληψη της Παραβατικότητας, υπό την ευθύνη του υπογράφοντος (ΦΕΚ Β΄ 323/30.8.2004). Στην Ομάδα αυτή, η οποία τον Νοέμβριο 2005 μετεξελίχθηκε σε ένα 11μελές Κεντρικό Συμβούλιο Πρόληψης της Παραβατικότητας (ά. 13 ν. 3387/ 2005), ανατέθηκε ως αποστολή να προωθήσει τη σύσταση Τοπικών Συμβουλίων σε βασικούς Δήμους της χώρας. Ήδη προετοιμάσθηκε το ανά χείρας λεπτομερές αλλά και εύκολο στη χρήση του Εγχειρίδιο, με:

- οδηγίες για τη σύσταση και λειτουργία τοπικών Συμβουλίων,
- συμβουλές στους πολίτες για το πώς να αποφεύγουν τη θυματοποίησή τους,
- καταγραφή χρήσιμων διευθύνσεων και τηλεφώνων για έγκαιρη επίλυση προβλημάτων που μπορούν να οδηγήσουν στην παραβατικότητα (π.χ. κέντρα και συμβουλευτικοί σταθμοί για αντιμετώπιση της ουσιοεξάρτησης), καθώς και
- συγκεκριμένες ιδέες και προτάσεις για τις παρεμβάσεις στις οποίες μπορούν να προβαίνουν τα τοπικά Συμβούλια, ώστε να μειώσουν, κατά το δυνατόν, την παραβατικότητα στις περιοχές τους.

Το κείμενο αυτού του εγχειριδίου υπάρχει επίσης στην ιστοσελίδα www.niotho-asfalix.gr και μπορεί να εμπλουτισθεί

⁴ Ένα «Πλαίσιο Βασικών Αρχών Λειτουργίας για τα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης της Εγκληματικότητας», που καταρτίσθηκε από την εν λόγω Ομάδα Διοίκησης Εργου, βλ. στο περ. «Ποινική Δικαιοσύνη» 2002, 589-590.

ακόμη περισσότερο με υποδείξεις των πολιτών στο e-mail: nec@niotho-asfalis.gr]

Για την καλύτερη λειτουργία των Τοπικών Συμβουλίων χρήσιμο είναι να επιτευχθεί μια συνεχής επικοινωνία τους με την Κοινωνική Υπηρεσία του κάθε Δήμου⁵ και να ορισθεί από την εν λόγω Υπηρεσία κάποιος κοινωνικός λειτουργός, κοινωνιολόγος ή ψυχολόγος (συνήθως ονομάζεται «εμπυχωτής») ως σύνδεσμός της με το τοπικό Συμβούλιο. Ο ειδικός αυτός επιστήμονας (κατά προτίμηση κάποιος που ασχολείται στην Κοινωνική Υπηρεσία με τις «ευπαθείς ομάδες» της περιοχής, έστω και εναλλάξ με άλλα καθήκοντα, δηλ. προστασία ηλικιωμένων, αναπήρων και οικογένειας παιδιού) θα έχει ως αποστολή του:

- αφενός να παρακολουθεί τη γενική εικόνα της μικροεγκληματικότητας / παραβατικότητας στην περιοχή του και να θέτει υπόψη του Συμβουλίου τα κοινωνικά εκείνα προβλήματα που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης, ώστε να μην οδηγήσουν σε παραβατικότητα (π.χ. περιοχές με εγκαταλειμμένα ή κακοποιημένα παιδιά σε κάποιες οικογένειες), και

- αφετέρου να μεριμνά για την υλοποίηση των αποφάσεων του Τοπικού Συμβουλίου, σε συνεργασία με τις Δημοτικές Αρχές.

Εξάλλου, το ίδιο το Τοπικό Συμβούλιο θα έχει ως βασικό του έργο να προχωρεί σε μια αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων με μεθόδους κοινωνικής πρόληψης, χωρίς δηλ.

⁵ Βλ. π.χ. τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Αρτέμιδας Αττικής, 4.Α.4, ΦΕΚ Β' 1115/8.8.2003, σελ. 15523, όπου το Γραφείο του Τοπικού Συμβουλίου Πρόληψης της Εγκληματικότητας εντάσσεται στη Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών του Δήμου.

μηνύσεις και χωρίς γενικότερη εμπλοκή της Ποινικής Δικαιοσύνης. Προς τον σκοπό αυτό απαιτείται να ενεργεί το Τοπικό Συμβούλιο σε συνεννόηση με την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου, τις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές (όταν αυτές ενεργούν, όπως σημειώθηκε ήδη πιο πάνω, για εξωδικαστηριακή επίλυση διαφορών), συλλόγους γονέων, θεραπευτικές κοινότητες και φορείς για την πρόληψη των ναρκωτικών ουσιών, γραφεία ΟΑΕΔ, ομοειδή Συμβούλια άλλων (όμορων) Δήμων, Δικηγορικούς Συλλόγους, Πανεπιστημιακά Τμήματα κ.λπ. Μάλιστα, εκπρόσωποι αυτών των φορέων ή και πολίτες με ειδικές γνώσεις σ' αυτά τα θέματα μπορούν να αποτελέσουν τα μέλη ενός τέτοιου Τοπικού Συμβουλίου, που κατά νόμο κυμαίνονται από 5 έως 11.

Κοντά στον προαναφερθέντα ειδικό επιστήμονα, τον «εμπυχωτή», θα μπορούσε να δημιουργηθεί μια ολόκληρη ομάδα εθελοντών που θα λειτουργούν επί καθημερινής βάσεως ως αποδέκτες πληροφοριών για προβλήματα παραβατικότητας με κοινωνικές προεκτάσεις (π.χ. προβλήματα σχολικής και εξωσχολικής βίας) και που θα προσπαθούν να επιλύσουν τα προβλήματα αυτά με συναινετικό τρόπο. Ορισμένοι από αυτούς τους εθελοντές θα μπορούσαν να βοηθούν, ανάλογα με την επαγγελματική τους εξειδίκευση και εμπειρία (π.χ. ψυχολόγοι) ως σύμβουλοι των μαθητών και γονέων στα σχολεία για τυχόν προβλήματα στις γονεϊκές σχέσεις, ως «διαμεσολαβητές» σε αστυνομικά τμήματα (π.χ. πρώην δικαστικοί λειτουργοί) για την επίτευξη προσέγγισης δράστη και θύματος (κυρίως όσον αφορά τα κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα), ως «επόπτες» των εξωτερικών χώρων στα σχολεία, ως συμπαραστάτες στην

εξεύρεση εργασίας νεαρών ανέργων ή και αποφυλακισμένων, ως διοργανωτές εκδηλώσεων για καταπολέμηση της ξενοφοβίας (π.χ. διοργάνωση ενός φεστιβάλ λαϊκών χορών και μουσικής από περισσότερες γειτονικές χώρες) κ.λπ. Μπορούν επίσης οι Δήμοι να προωθήσουν προγράμματα για τη στήριξη οικογενειών και παιδιών που έχουν εμπλακεί στην περιπέτεια των ουσιών (Δήμος Ζωγράφου), για τη λειτουργία κέντρου νέων ευκαιριών και υποστήριξης γυναικών -ιδίως κακοποιημένων- (Δήμος Αιγάλεω), καθώς και για την απασχόληση ειδικού παιδοψυχολόγου στα σχολεία (Δήμος Αγίων Αναργύρων)⁶. Ευνόητο είναι ότι τέτοιου είδους πρωτοβουλίες μπορούν να χρηματοδοτηθούν και από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο κοινοτικών προγραμμάτων για τον κοινωνικό αποκλεισμό. Μάλιστα υπάρχουν ειδικοί επιστήμονες που δέχονται να καταρτίσουν τη σχετική πρόταση και να πληρωθούν μόνον εφόσον εγκριθεί το πρόγραμμα⁷.

Αξίζει να σημειωθεί ότι χάρη στις επαφές της προαναφερθείσας Ομάδας Διοίκησης Έργου με διάφορους Δήμους, ήδη άρχισαν να λειτουργούν με ουσιαστικό τρόπο τοπικά Συμβούλια στα επτά διαμερίσματα της Αθήνας (Απόφαση Δημάρχου από 18.10.2005) και στον Πειραιά, ενώ αξιόλογη δράση συνέχισαν να παρουσιάζουν και άλλοι σημαντικοί Δήμοι, όπως αυτοί της Ηλιούπολης, του Κορυδαλλού, της Αγίας

⁶ Βλ. την έκδοση «Η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην πρόληψη τη θυματοποίησης από το έγκλημα», Αθήνα: εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1997, σελ. 91 επ.

⁷ Τέτοια προγράμματα αναλαμβάνει, π.χ., να προωθεί το γραφείο του ειδικού επιστήμονα κ. Ιωάννη Σιδηρόπουλου, τηλ. 6977.322.756, ο οποίος μάλιστα αμείβεται μόνον εφόσον εγκριθεί το σχετικό πρόγραμμα και εισπραχθεί το ποσό της επιχορήγησης.

Βαρβάρας κ.λπ. Σε ομιλίες, μάλιστα, που έγιναν κατά καιρούς στον Πειραιά, την Καλαμάτα, στη Σχολή Εθνικής Ασφάλειας της Ελληνικής Αστυνομίας κ.α. αναπτύχθηκε ιδιαίτερα η ανάγκη επέκτασης της λειτουργίας των τοπικών Συμβουλίων και στην υπόλοιπη χώρα, με παράλληλη ευαισθητοποίηση των εκεί τοπικών κοινωνιών, ώστε να γίνει ενεργότερη η συμμετοχή των πολιτών στην πρόληψη του εγκλήματος και να εμπεδωθεί έτσι με ουσιαστικότερο τρόπο το αίσθημα ασφάλειας, που προφανώς αποτελεί βασική προϋπόθεση για να απολαύσουμε οποιοδήποτε από τα θεμελιώδη δικαιώματά μας, αλλά και για να έχουμε μια καλύτερη ποιότητα ζωής⁸.

⁸ Η επεξεργασία των κειμένων που ακολουθούν έγινε από Ομάδα Διοίκησης Έργου με πρόεδρο τον Καθηγητή *Νέστορα Κουράκη*, Διευθυντή του Εργαστηρίου Ποινικών και Εγκληματολογικών Ερευνών (Πανεπιστήμιο Αθηνών). Στην Ομάδα αυτή συμμετείχαν και οι εξής: *Ευρυδίκη Μπέσιλα - Βήκα*, Καθηγήτρια Δημόσιας Διοίκησης Παντείου Πανεπιστημίου, *Νικόλαος Γεωργουλέας*, Δικηγόρος, *Διονυσία Μπερσίμη*, Δικηγόρος, *Αφροδίτη Ζουλινάκη*, Εγκληματολόγος, *Κωνστ. Ρόκος*, Νομικός - Κοινωνιολόγος, *Παναγιώτα Δηλέ*, Εγκληματολόγος - Κοινωνιολόγος, *Δημ. Βεζυράκης*, Πρόεδρος Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδας, *Βασ. Γιαβή*, Διευθύντρια Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, *Στέφανος Χρήστου*, εκπρόσωπος της ΚΕΔΚΕ και Δήμαρχος Κορυδαλλού, *Παναγιώτης Αντωνόπουλος*, Δικηγόρος και εκπρόσωπος του Δήμου Αθηναίων, Υποστράτηγος *Στέφανος Σκότης*, και αργότερα Ταξίαρχος *Αναστ. Φλώρος*, με αναπληρωτή τον *Βασίλειο Κωνσταντόπουλο*, Αστυνομικό Διευθυντή, και *Στέφανος Καψωμενάκης*, Αστυνομικός Υποδιευθυντής (Βλ. κοινή Απόφαση Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης, ΦΕΚ Β' 1323/30.8.2004).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<i>ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ</i>	
<i>ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ</i>	
<i>ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ» ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ</i>	
<i>1. ΠΡΟΛΗΨΗ ΔΙΑΡΡΗΞΕΩΝ- ΛΗΣΤΕΙΩΝ ΣΕ ΣΠΙΤΙΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ</i>	
<i>2. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΩΝ «ΤΣΑΝΤΑΚΗΔΩΝ» ΚΑΙ ΤΩΝ «ΠΟΡΤΟΦΟΛΑΔΩΝ»</i>	
<i>3. ΚΛΟΠΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ- ΔΙΚΥΚΛΩΝ Η ΑΠΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ</i>	
<i>4. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ</i>	
<i>5. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ</i>	
<i>6. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΛΟΠΩΝ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ.</i>	
<i>7. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ</i>	
<i>8. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΑΤΜ</i>	
<i>9. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΝΟΧΛΗΤΙΚΩΝ - Ή «ΠΕΡΙΕΡΓΩΝ» ΤΗΛΕΦΩΝΗΜΑΤΩΝ</i>	
<i>10. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ Η ΤΗΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΑΣΜΩΝ</i>	
<i>11. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ</i>	
<i>12. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ</i>	
<i>13. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ</i>	

<i>ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΤοΣΠΠΑ)</i>

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
Σύσταση – Αποστολή
I. ΣΚΟΠΟΣ
II. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΕΡΓΟ
III. ΣΥΣΤΑΣΗ
IV. ΔΙΑΛΥΣΗ
V. ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ- ΠΟΡΟΙ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
Διοίκηση- Λειτουργία
VI. ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΛΩΝ
VII. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΛΩΝ
VIII. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΤοΣΠΠΑ
IX. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
X. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
XI. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΦΟΡΟΥ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
Προσωπικό του Συμβουλίου
XII. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
XIII. ΕΜΨΥΧΩΤΗΣ (ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ)
XIV. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΜΨΥΧΩΤΗ
XV. ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΕΜΨΥΧΩΤΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ
Περιγραφή των Δράσεων
I. ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
II. ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ (ΕΞΩ)ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ
III. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ

IV. ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

<i>ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ & ΤΗΛΕΦΩΝΑ</i>	
I. ΕΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ...	
II. ΕΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΛΚΟΟΛ...	
III. ΟΤΑΝ ΕΝΑΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΖΕΤΑΙ...	
IV. ΕΑΝ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ...	
V. ΕΑΝ ΧΡΕΙΑΣΘΕΙ ΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΕΤΕ ΜΕ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ...	
VI. ΕΑΝ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΖΗΤΗΣΕΤΕ ΒΟΗΘΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ...	
VII. ΕΑΝ ΚΑΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΟΣ ΠΑΙΚΤΗΣ (ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΖΟΓΟΥ)...	
VIII. ΕΑΝ ΚΑΠΟΙΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΝΩΣΤΟΥΣ ΣΑΣ, ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ, ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ...	
IX. ΕΑΝ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ...	

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ*

1. Πρόληψη διαρρήξεων – Ληστειών σε σπίτια, γραφεία και καταστήματα

- Τοποθετείστε στο σπίτι σας πόρτες και παράθυρα ασφαλείας, καθώς και θυροτηλέφωνα με οπτική εικόνα.
- Κλειδώνετε πάντοτε τις πόρτες και τα παράθυρα όταν απουσιάζετε από το σπίτι, ακόμα και αν πρόκειται για μικρό χρονικό διάστημα.
- Να κλείνετε τα παραθυρόφυλλα και τις κουρτίνες, ώστε να μη μπορούν οι διαρρήκτες να δουν τι υπάρχει μέσα στο σπίτι σας.
- Μη γνωστοποιείτε στον κοινωνικό και επαγγελματικό σας περίγυρο τα περιουσιακά στοιχεία που φυλάσσετε στο σπίτι σας. Υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο, η πληροφορία για ένα κόσμημα, μια συλλογή, ηλεκτρονικές συσκευές κ.λπ., να φτάσει και σε διαρρήκτη.

- Μην ανοίγετε ποτέ την πόρτα χωρίς να βεβαιωθείτε ότι γνωρίζετε τον επισκέπτη, ιδίως κατά τις ημέρες των εορτών, οπότε οι «επισκέψεις» αναξιοπαθούντων, αλλά και τα κρούσματα κλοπών σημειώνουν αύξηση. Ελέγξτε ποιος

* Αξίζει να σημειωθεί ότι αρκετές από τις παρατιθέμενες εδώ συμβουλές προτάθηκαν από τον Αστυνομικό Διευθυντή κ. *Βασίλειο Κωνσταντόπουλο*, ενώ άλλες βασίστηκαν στο βιβλίο «Απαραίτητος Οδηγός για την Προστασία από το Έγκλημα», Αθήνα: εκδ. «Ερμιόνη», 1999.

χτυπά από το «μάτι». Τοποθετήστε και αλυσίδα στην πόρτα, αν δεν υπάρχει. Αν ο επισκέπτης επικαλείται κάποια ιδιότητα, ζητήστε ταυτότητα. Αν δεν την επιδεικνύει, μην ανοίγετε.

- Εξασφαλίστε ότι η κεντρική είσοδος της πολυκατοικίας παραμένει κλειστή και ότι δεν εισέρχονται στην πολυκατοικία μικροπωλητές κ.λπ.
- Μην δίνετε κλειδιά σε καθαρίστριες, μπέιμπυ-σίπτερς, κ.λπ., και μην τις αφήνετε μόνες τους, εάν πρώτα δεν τις δοκιμάσετε για αρκετό καιρό.
- Μην ανοίγετε την κεντρική είσοδο σε άτομα που δηλώνουν ότι ήλθαν για εργασία στους κοινόχρηστους χώρους ή σε άλλο διαμέρισμα. Συνεννοηθείτε με τον διαχειριστή ή με τον ιδιοκτήτη που τους αναμένει.
- Μην αφήνετε «δεύτερα» κλειδιά κάτω από γλάστρες, χαλάκια κ.λπ. Οι διαρρήκτες το γνωρίζουν και ψάχνουν πρώτα σ' αυτά τα σημεία.
- Εξασφαλίστε καλό φωτισμό των εξωτερικών – περιμετρικών ακάλυπτων χώρων, ιδιαίτερα σε σημεία που συνορεύουν με παράθυρα, πόρτες αποθηκών ή με ταράτσες άλλων κτιρίων κ.λπ.
- Εάν επιτρέπεται από τις πολεοδομικές διατάξεις, τοποθετήστε φράκτη σε αφύλακτα σημεία. Προτιμήστε πλέγμα και όχι την κατασκευή υψηλού τοίχου, πίσω από τον οποίο μπορούν να κρυφτούν διαρρήκτες.

- Εγκαταστήστε σύστημα περιοδικής χρήσης των φώτων (χρονοδιακόπτη). Αν δεν έχετε χρονοδιακόπτη φώτων, όταν απουσιάζετε αφήνετε κάποιο φως ανοικτό καθώς και το ραδιόφωνο σε λειτουργία (δυνατά), ώστε έστω κι έτσι, να δίνεται η εντύπωση ότι το σπίτι κατοικείται.
- Εξετάστε τη δυνατότητα εγκατάστασης συστήματος συναγερμού.
- Οι συρόμενες πόρτες και τζαμόπορτες, ιδιαίτερα οι παλιές, συχνά διαθέτουν κακής ποιότητας κλειδαριές. Εγκαταστήστε «δαγκάνες».
- Τοποθετήστε κλειδαριές ασφαλείας, συνδέοντάς τις με το τοπικό Αστυνομικό Τμήμα, καθώς και κιγκλιδώματα στα παράθυρα ή ελέγξτε την καλή λειτουργία των υπαρχουσών. Οι διαρρήκτες σπάνια διακινδυνεύουν να σπάσουν τζάμια ή να κόψουν σιδεριές.
- Μην αφήνετε μεγάλα χρηματικά ποσά και πολύτιμα αντικείμενα στο σπίτι. Προτιμήστε την κατάθεση σε τράπεζα και τη φύλαξη σε θυρίδες.
- Μη φυλάσσετε τις πιστωτικές κάρτες και τις κάρτες ανάληψης στα ίδια σημεία με τους κωδικούς τους. Είναι καλύτερα να τους απομνημονεύσετε ή να τους φυλάσσετε σε άλλα σημεία.
- Αν ζείτε μόνοι, είστε ηλικιωμένοι, άτομα με κινητικά προβλήματα κ.λπ. και δεν μπορείτε να λάβετε μόνοι κάποιο από τα παραπάνω προληπτικά μέτρα, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε με το Αστυνομικό Τμήμα της περιοχής σας ή με

το Συμβούλιο Πρόληψης Παραβατικότητας του Δήμου όπου κατοικείτε.

- Προσπαθήστε να γνωρίσετε τους ανθρώπους που κατοικούν στην ίδια πολυκατοικία και να καλλιεργήσετε με αυτούς σχέση εμπιστοσύνης και αλληλοϋποστήριξης. Θα προσέχουν το σπίτι σας όταν απουσιάζετε και εσείς το δικό τους.

- Αν προσεγγίζοντας την οικία σας αντιληφθείτε την παρουσία διαρρήκτη, ενημερώστε την Αστυνομία και περιμένετε σε απόσταση ασφαλείας ή στο σπίτι κάποιου γείτονα. Μην επιχειρήσετε να τον συλλάβετε εσείς εφόσον δεν είστε απολύτως βέβαιοι ότι θα τα καταφέρετε. Εάν, πάντως, δεν μπορείτε να τον αποφύγετε, προσπαθήστε να του μιλήσετε με ανθρώπινο τρόπο και ίσως να του δώσετε μόνοι σας, κάποια χρήματα ή άλλα αντικείμενα που θα έχετε βάλει εσείς κατά μέρος για τέτοια περίπτωση.

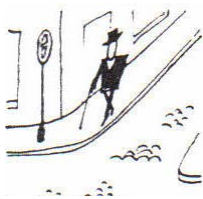
- Σε περίπτωση που αντιληφθείτε την παρουσία αγνώστου ατόμου μέσα στο σπίτι, δεν υπάρχουν συγκεκριμένες οδηγίες για τον τρόπο αντίδρασής σας, γιατί αυτό εξαρτάται από τις περιστάσεις, δηλαδή τον αριθμό των δραστών, το φύλο, την ηλικία, τις ιδιαίτερες ικανότητες των εμπλεκομένων ενοίκων, το αν οι δράστες έχουν όπλο (έστω και αν δεν φαίνεται αυτό) κ.λπ. Η σωστή κίνηση μπορεί να είναι να μείνετε σιωπηλοί μέχρι ο διαρρήκτης να αποχωρήσει, και αφού φύγει να φωνάξετε, να καλέσετε σε βοήθεια ή να τηλεφωνήσετε στην Αστυνομία.

- Αν έρθετε αντιμέτωποι στην οικία σας με τον διαρρήκτη, μη φωνάξετε και μην προσπαθήσετε να του επιθεθείτε ή να διαφύγετε, αν δεν είστε απολύτως σίγουροι ότι θα τα καταφέρετε. Οι περισσότεροι διαρρήκτες δεν επιθυμούν να πειράξουν τα θύματα τους. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα το κάνουν όταν νοιώθουν ότι απειλούνται.

2. Συμβουλές προς αποφυγή των «τσαντάκηδων» και των «πορτοφολάδων»

- Μην μπαίνετε στο ασανσέρ με αγνώστους, ιδίως όταν πρόκειται για πολυκατοικίες απόμερες και με μειωμένη κίνηση.
- Μην περπατάτε ανέμελοι στην άκρη του πεζοδρομίου σε μέρη που είναι ερημικά και σκοτεινά.

- Όταν βαδίζετε σε μοναχικούς δρόμους, προτιμάτε το αριστερό πεζοδρόμιο ώστε να είναι ορατά τα οχήματα που έρχονται.
- Κρατείστε την τσάντα σας στην αντίθετη πλευρά από εκείνη της ροής της κίνησης, αλλά αφήστε την αμέσως σε περίπτωση που την αρπάξει κάποιος κλέφτης.
- Αν κάποιος οδηγός οχήματος πλησιάσει να ζητήσει κάποια πληροφορία, αποφύγετε να πάτε κοντά στο όχημα.

- Μην ξεχνάτε ότι συχνά οι επιθέσεις γίνονται σε υπόγειες διαβάσεις, κυρίως σε ώρες αραιής κυκλοφορίας των πεζών και σε χώρους που βρίσκονται κοντά σε σταθμούς του Μετρό.
- Αποφεύγετε τις τσάντες χωρίς λουριά ή πιασίματα.
- Η τσάντα, εφόσον έχει ιμάντα ανάρτησης, δεν πρέπει να αναρτάται σταυρωτά στο στήθος.
- Σε πολυκοσμία, (π.χ. χορευτικό κέντρο) καλό είναι να παίρνετε μαζί σας ένα μικρό τσαντάκι και να το έχετε επάνω σας.
- Σε κάθε περίπτωση, μην αφήνετε την τσάντα σας στο έδαφος, στα πόδια σας ή κρεμασμένη από κρεμάστρες, πλάτες καθισμάτων ή σε скаμνιά. Προσπαθήστε να τη βλέπετε πάντα είτε πάνω στο τραπέζι είτε στα πόδια σας.
- Όταν βγαίνετε για ψώνια, να παίρνετε μαζί σας τα απολύτως απαραίτητα χρήματα και να αποφεύγετε να έχετε μαζί σας επίσημα έγγραφα ή πάνω από μία κάρτες.
- Μην αφήνετε την τσάντα σας χωρίς παρακολούθηση σε καροτσάκι super-market .
- Αν τα χέρια σας είναι γεμάτα, μην κρατάτε την τσάντα σας από το χέρι μαζί με τα άλλα πράγματα ή ψώνια. Καλύτερα είναι η τσάντα να κρέμεται από τον καρπό σας ή από την κλείδωση του αγκώνα σας. Προσπαθήστε πάντα, σε κάθε περίπτωση, να έχετε το ένα χέρι ελεύθερο.
- Γενικότερα, σε χώρους με συνωστισμό (στάσεις λεωφορείων, μέσα στα λεωφορεία, λαϊκές αγορές), προσπατεύουμε καλά την

τσάντα και το πορτοφόλι. Ένα πορτοφόλι που προεξέχει στην πίσω τσέπη του παντελονιού ή σε μια ανοιχτή γυναικεία τσάντα είναι πρόκληση.

- Για να μειώσετε τις ζημιές, θα ήταν προτιμότερο να έχετε έγγραφα και χρήματα σε χωριστές τσέπες των ενδυμάτων και να μη φέρετε μαζί σας πολλά χρήματα και αντικείμενα αξίας.
- Προτιμάτε να τοποθετείτε τα χρήματά σας στις εσωτερικές τσέπες των ρούχων σας.
- Όταν πρόκειται να μεταφέρετε μεγάλα χρηματικά ποσά, προσπαθήστε να έχετε συνοδό και να μην τοποθετείτε όλα τα χαρτονομίσματα σε ένα χαρτοφύλακα ή τσάντα ή τσέπη.
- Μη διστάσετε να βάλετε τις φωνές αν κάποιος σας επιτεθεί για να σας πάρει την τσάντα.
- Σε κάθε περίπτωση, αν δεν είστε σίγουροι ότι μπορείτε να αποτρέψετε το γεγονός, μην προβάλετε αντίσταση. Η υγεία και η σωματική σας ακεραιότητα αξίζουν περισσότερο από ο,τιδήποτε άλλο.
- Αν δεχθείτε επίθεση από «τσαντάκια», ενημερώστε αμέσως την Άμεση Δράση δίνοντας όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά των υπόπτων. Επίσης, ενημερώστε την αστυνομία αν η τσάντα σας είχε κλειδιά και την ταυτότητά σας ή άλλα σημαντικά έγγραφα.

Ασφάλεια στον δρόμο (κυρίως για τις γυναίκες)

- Αποφεύγετε να περπατάτε μόνη σας.
- Προσπαθήστε να περπατάτε σε επαρκώς φωτισμένους δρόμους.
- Μην κόβετε δρόμο μέσα από στενά που δεν γνωρίζετε καλά και / ή δεν είναι επαρκώς φωτισμένα.
- Μην περπατάτε στην άκρη της μιας ή της άλλης πλευράς του πεζοδρομίου.
- Μην κάνετε ωτοστόπ.
- Εάν αισθάνεστε ότι σας ακολουθούν, πηγαίνετε στο πλησιέστερο ανοιχτό κατάστημα και ζητήστε βοήθεια.
- Να έχετε το κλειδί του αυτοκινήτου σας ή του σπιτιού σας πρόχειρο, ώστε να μπορείτε να μπειτε αμέσως μέσα.
- Να μην περνάτε μπροστά από νεοανεγειρόμενες οικοδομές ή πάρκα σε ώρες μειωμένης κυκλοφορίας.

Εάν αισθάνεστε ότι κάποιος σας ακολουθεί...

- Κατευθυνθείτε προς το πλησιέστερο Αστυνομικό Τμήμα ή, εάν στο σημείο είναι παρών εκπρόσωπος της δημόσιας αρχής, απευθυνθείτε σ' αυτόν.

Σταματήστε κάποιον και φανερώστε του τους φόβους σας ή μπειτε στο πρώτο κατάστημα στο οποίο είναι παρόντα άλλα άτομα (μπαρ, εστιατόριο

κ.λπ.) και ζητήστε βοήθεια, καλώντας έναν αριθμό άμεσης βοήθειας. Εάν βρίσκεστε σε απόμερο σημείο, καλέστε ένα αριθμό άμεσης δράσης (100, 119 ή 109) από το κινητό σας.

- Λάβετε υπόψη σας ότι ακόμα και αν δεν έχετε κινητό, το γεγονός του να φέρετε κοντά στο αυτί σας οποιοδήποτε αντικείμενο μικρών διαστάσεων μπορεί να εκληφθεί από μακριά σαν τηλέφωνο και να τρέψει σε φυγή έναν πιθανό δράστη.
- Εάν επιστρέψετε πάντα την ίδια ώρα, αποφύγετε να ακολουθείτε τον ίδιο δρόμο.
- Εάν είναι αργά το βράδυ, στο πλαίσιο του δυνατού, να συνοδεύεστε από κάποιον. Μην ξεχνάτε ότι μεγαλύτερος κίνδυνος υπάρχει εκεί όπου οι χώροι είναι κλειστοί ή απόμεροι, όπως τα γκαράζ και οι είσοδοι των πολυκατοικιών.

3. Κλοπές αυτοκινήτων – δικύκλων ή και από αυτοκίνητα

- Όταν οδηγείτε έχετε τις πόρτες κλειδωμένες (ασφαλισμένες). Μην αφήνετε προσωπικά αντικείμενα, όπως τσάντες, κινητά τηλέφωνα, πορτοφόλια κ.λπ. σε εμφανή σημεία, όπως στα καθίσματα δίπλα στα παράθυρα. Πολλές κλοπές έχουν διαπραχθεί ως εξής: όταν το αυτοκίνητο είναι ακινητοποιημένο (π.χ. σε φωτεινό σηματοδότη), οι δράστες ανοίγουν ή σπάνε

την πόρτα, παίρνουν ό,τι τους ενδιαφέρει και διαφεύγουν με δίκυκλο ή και πεζοί.

- Όταν σταθμεύετε το αυτοκίνητο κάπου, κλειδώνετε πάντα τις πόρτες, κλείνετε τα παράθυρα και ενεργοποιείτε τον συναγερμό. «Κλειδώνετε» πάντα το τιμόνι π.χ. με κλειδί ή με άλλο αντικλεπτικό σύστημα.
- Μην αφήνετε κανενός είδους αντικείμενα (π.χ. πανωφόρια, πρόσοψη ραδιοφώνου κ.λπ.) ή ακόμα και «ψιλά» στο αυτοκίνητο. Συχνά, ουσιοεξαρτημένοι ή μικροκακοποιοί μπορεί στην απελπισία τους να σπάσουν τα τζάμια για να κλέψουν ευτελούς αξίας αντικείμενα. Αν δεν μπορείτε να μεταφέρετε αλλού όλα τα αντικείμενα, τοποθετήστε τα στο πορτ- μπαγκάζ.
- Μην αφήνετε ποτέ το όχημα με αναμμένη τη μηχανή και το κλειδί στην υποδοχή του, ακόμα κι αν βγαίνετε για μερικά δευτερόλεπτα από αυτό. Πάντοτε να παίρνετε το κλειδί μαζί σας.
- Μη φυλάσσετε τα εφεδρικά κλειδιά του αυτοκινήτου μέσα στο όχημα, αλλά σε άλλο, ασφαλέστερο μέρος.
- Προσπαθείτε να σταθμεύετε σε μέρη όπου υπάρχει καλός φωτισμός και αποφεύγετε τα ερημικά μέρη.
- Όταν σταθμεύετε, να «κολλάτε» τους τροχούς στο πεζοδρόμιο, και να βάζετε ταχύτητα και χειρόφρενο. Έτσι ελαχιστοποιείτε την πιθανότητα ρυμούλκησης του οχήματος.
- Βεβαιωθείτε ότι έχετε αρκετή βενζίνη.

- Μην επιβιβάζετε στο αυτοκίνητό σας άτομα τα οποία δεν γνωρίζετε.
- Εάν παρατηρήσετε κάποιο άτομο το οποίο βρίσκεται σε καταφανώς δύσκολη κατάσταση, να είσαστε προσεκτικοί γιατί μπορεί να είναι τέχνασμα για να σας ληστέψει. Γενικά οι περιστάσεις του χρόνου και του χώρου θα πρέπει να είναι οι καλύτεροι δείκτες για σας προκειμένου να αντιληφθείτε τι ακριβώς συμβαίνει.
- Εάν το αυτοκίνητό σας είναι σταθμευμένο σε ένα απόμερο σημείο ελέγξτε πριν εισέλθετε σ' αυτό ότι δεν έχει μπει κάποιος κρυφά μέσα στο αυτοκίνητο.
- Αν πρέπει να αφήνετε τα κλειδιά σε χώρο στάθμευσης, αφήστε μόνο το κλειδί της μηχανής και κανένα άλλο. Μην αφήνετε στο όχημα στοιχεία που υποδηλώνουν την ταυτότητά σας ή τιμαλφή.
- Μην εμπιστεύεσθε τα κλειδιά σε υποτιθέμενους φύλακες αυτοκινήτων που παρουσιάζονται ξαφνικά στο πάρκινγκ και στο αυτοκίνητο.
- Τα ανωτέρω ισχύουν και όταν το όχημα βρίσκετε σε κλειστό χώρο ή γκαράζ.
- Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ασφαρίζετε το όχημά σας και για κίνδυνο μερικής ή ολικής κλοπής, εφόσον, δε, το όχημα έχει ιδιαίτερα μεγάλη αξία, να μην το αφήνετε ποτέ για πολλή ώρα σε αφύλακτο χώρο.

- Τα προαναφερθέντα κατά τη στάθμευση μέτρα ισχύουν ιδιαίτερα και για την ασφάλεια του δικύκλου σας. Αγοράστε οπωσδήποτε μια κλειδαριά ασφαλείας που προσαρμόζεται στον δίσκο του τροχού και με ταυτόχρονη χρήση αλυσίδας, προσδένοντάς την σε σταθερό σημείο.

4. Συμβουλές για την ασφάλεια του σπιτιού σε περίπτωση ταξιδιού

- Κάντε έναν έλεγχο ασφαλείας πριν φύγετε για διακοπές. Βεβαιωθείτε ότι όλες οι πόρτες και τα παράθυρα του σπιτιού κλείνουν και δεν χρειάζονται επιδιόρθωση, καθώς και ότι, πριν φύγετε, έχετε ασφαλίσει καλά όλα τα παράθυρα και τις πόρτες.
- Κάντε εκτροπή των τηλεφωνημάτων σας σε κάποιους δικούς σας ανθρώπους.
- Ενημερώστε για το ταξίδι σας μόνον αυτούς που είναι απαραίτητο να γνωρίζουν για την απουσία σας.
- Φροντίστε κατά τη διάρκεια της απουσίας σας, το σπίτι σας να έχει «ζωντανή» εμφάνιση. Εμπιστευτείτε κάποιον να επιβλέπει την οικία σας, να ποτίζει τα λουλούδια σας ή να παρκάρει το αυτοκίνητό του έξω από το σπίτι σας. Επίσης, αν έχετε δεύτερο αυτοκίνητο, χρήσιμο είναι να το παρκάρετε έξω από το σπίτι, αλλά χωρίς βέβαια να του βάλετε κουκούλα.

- Χαμηλώστε το κουδούνισμα του τηλεφώνου, ώστε να μη γίνεται αντιληπτό ότι κανείς δεν απαντά.
- Δώστε τη δυνατότητα στους γείτονες να ελέγχουν τα μπαλκόνια σας. Για τον σκοπό αυτό μην αφήνετε τις τέντες πολύ κατεβασμένες φεύγοντας για διακοπές.
- Εμπιστευτείτε το κλειδί του σπιτιού σας σε ένα πρόσωπο της εμπιστοσύνης σας για να μπορεί να ελέγχει κατά περιόδους την κατάσταση του σπιτιού σας. Επίσης συνεννοηθείτε με την οικιακή σας βοηθό να έρχεται και να καθαρίζει το σπίτι όσο θα λείπετε.
- Αν δεν μπορείτε να υποχρεώσετε κάποιον φίλο, ρυθμίστε με χρονοδιακόπτες να ανάβουν τα φώτα, το ραδιόφωνο ή η τηλεόραση, κυρίως τις βραδινές ώρες.
- Συνεννοηθείτε με ενοίκους της ίδιας με σας κατοικίας, ώστε να μην ανοίγουν την πόρτα σε αγνώστους για οποιονδήποτε λόγο.

5. Συμβουλές για την ασφάλεια των αποσκευών κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού

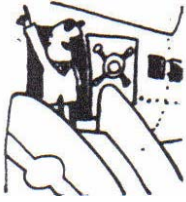
- Όταν σχεδιάζετε να ταξιδέψετε, υπολογίστε με όσο το δυνατό μεγαλύτερη ακρίβεια πόσα χρήματα θα χρειαστεί να έχετε μαζί σας.
- Προσπαθήστε να έχετε όσο γίνεται λιγότερα μετρητά και βασιστείτε κυρίως σε πιστωτικές κάρτες ή κάρτες ανάληψης

(cash cards), οι οποίες παρέχουν μεγαλύτερη προστασία σε περίπτωση απώλειας ή κλοπής. Φυσικά το PIN σας το κρατάτε σε χωριστό χώρο από την κάρτα σας.

- Πάρτε μόνο εκείνες τις πιστωτικές κάρτες που είναι χρήσιμες για το ταξίδι σας.
- Αν πρόκειται να ταξιδέψετε με αυτοκίνητο, προτιμείστε για τη μεταφορά των αποσκευών και τιμαλφών σας πραγμάτων το πορτ-μπαγκάζ του αυτοκινήτου.
- Αν σταματήσετε κάπου για διανυκτέρευση, πάρτε τις αποσκευές και τα πράγματά σας στο δωμάτιο μαζί σας. Μην τα αφήσετε μέσα στο αυτοκίνητο.

- Όταν φτάσετε στον προορισμό σας, για να μεταφέρετε τις αποσκευές σας ζητείστε τη βοήθεια μόνο των εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων (π.χ. του ξενοδοχείου).
- Επιλέξτε ξενοδοχεία με επαρκή ασφάλεια. Αν είναι δυνατό, αποφύγετε να μείνετε σε δωμάτια που έχουν εύκολη πρόσβαση απ' έξω.
- Μην αφήνετε σημαντικά έγγραφα ή άλλα πολύτιμα αντικείμενα στο δωμάτιό σας. Δώστε τα καλύτερα για φύλαξη στη διεύθυνση του ξενοδοχείου και ζητείστε απόδειξη, ή τουλάχιστον τοποθετείστε τα στα μικρά χρηματοκιβώτια που υπάρχουν συνήθως στα δωμάτια του ξενοδοχείου (safety boxes).

Αν πρόκειται να ταξιδέψετε με αεροπλάνο...

- Προσέχετε τις αποσκευές σας κατά το διάστημα της αναμονής στο αεροδρόμιο. Μην τις εμπιστεύεστε σε αγνώστους, όσο φιλικοί και αν δείχνουν, όταν χρειαστεί για οποιονδήποτε λόγο να απομακρυνθείτε για λίγο.
- Μαρκάρετε τις αποσκευές σας με κάποιον ξεχωριστό τρόπο, ώστε να μπορείτε να τις αναγνωρίσετε εύκολα από μακριά.
- Κλειδώστε όλες τις βαλίτσες σας με καλές και γερές κλειδαριές.
- Περάστε έγκαιρα τις αποσκευές σας από έλεγχο, έχοντας στραμμένη συνέχεια την προσοχή σας στην τσάντα σας ή σε ό,τι άλλο κρατάτε καθώς βγαίνει από το μηχάνημα ελέγχου των αποσκευών.
- Πάρτε τις αποσκευές σας αμέσως μόλις ξεφορτωθούν.
- Σε περίπτωση απώλειας ή κλοπής, δηλώστε αμέσως την απώλεια των αποσκευών σας, προτού φύγετε από το αεροδρόμιο.
- Φυλάξτε τα εισιτήριά σας ακόμη και μετά την πτήση ώστε να μπορέσετε να διεκδικήσετε τις αποσκευές σας σε περίπτωση απώλειας.

6. Συμβουλές για την αποφυγή κλοπών σε καταστήματα

(α) Για τους ιδιοκτήτες καταστημάτων και υπαλλήλους:

- Αν αντιληφθείτε ότι κάποιος κλέβει εμπορεύματα, μην επιχειρήσετε να τον συλλάβετε. Αντιμετωπίστε την κατάσταση κατά την έξοδό του και ήρεμα ρωτήστε τον αν θέλει να πληρώσει τα εμπορεύματα που πήρε. Αν αρνείται να συνεργαστεί καλέστε την αστυνομία.
- Μην επιτρέπετε σε κανένα πελάτη, κατά την είσοδο του στο δοκιμαστήριο, να έχει μαζί του και άλλα αντικείμενα εκτός από το υπό δοκιμή εμπόρευμα, ούτε και περισσότερα από ένα είδος για προβάρισμα κάθε φορά.
- Τοποθετείστε στρογγυλούς καθρέπτες ακριβώς πάνω από τον πάγκο του μαγαζιού. Εμποδίζουν και ανιχνεύουν τους κλέφτες εμπορευμάτων. Για μεγαλύτερα καταστήματα μπορεί να τοποθετηθεί και κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης.
- Εγκαταστήστε αντικλεπτικό σύστημα συναγερμού, τόσο στο κατάστημά σας όσο και πάνω στα ρούχα ή άλλα εμπορεύματα.

(β) Για τους καταναλωτές:

- Κατά την είσοδό σας στα δοκιμαστήρια ρούχων, έχετε την τσάντα μαζί σας. Μην αφήνετε την τσάντα σας ή άλλα προσωπικά αντικείμενα στο έδαφος ή σε κάποιο μέρος του

καταστήματος, σε μη εμφανές σημείο, όπου δεν θα έχετε οπτική επαφή.

7. Συμβουλές για τη χρήση πιστωτικών καρτών

- Αν κάνετε αγορές με πιστωτικές κάρτες, καλό είναι να έχετε μία ευκρινή φωτοτυπία αυτών των καρτών, καθώς και τον αριθμό τηλεφώνου του πιστωτικού ιδρύματος που τις έχει εκδώσει, για την περίπτωση κλοπής ή απώλειας. Συγκεντρώστε τις παρακάτω πληροφορίες για κάθε κάρτα που έχετε: α) το όνομα της κάρτας β) τον αριθμό του πιστωτικού λογαριασμού γ) τον τηλεφωνικό αριθμό στον οποίο μπορείτε να αναφέρετε απώλεια ή κλοπή καρτών.
- Μη δίνετε ποτέ και σε κανέναν οποιοδήποτε στοιχείο για τις τραπεζικές σας κάρτες και ιδίως τον κωδικό σας (PIN).
- Περαιτέρω υποχρεώσεις των κατόχων πιστωτικών καρτών: α) Διαβάζετε προσεκτικά πριν υπογράψετε όλες τις αποδείξεις πληρωμής που παίρνετε όταν χρησιμοποιείτε την κάρτα σας. β) Φυλάξτε τις αποδείξεις από τις αγορές που κάνετε και συγκρίνετέ τις με τις χρεώσεις που υπάρχουν στον λογαριασμό σας. γ) Κρατήστε τις αποδείξεις των αγορών σας μέχρι να τις πληρώσετε. δ) Μην αφήνετε εκτεθειμένες τις κάρτες σας στο σπίτι, στο γραφείο, στο αυτοκίνητο κ.α. ε) Μην κρατάτε τις πιστωτικές σας κάρτες στο πορτοφόλι μαζί με μετρητά και άλλα σημαντικά έγγραφα (ταυτότητα, διαβατήριο, άδεια οδήγησης κ.λπ.). Έτσι δεν κινδυνεύετε να τα χάσετε όλα μαζί, αλλά ούτε και να δώσετε τη δυνατότητα σε άλλους να τα χρησιμοποιήσουν για αγορές εμπορευμάτων κ.λπ.

- Εάν αγοράζετε κάτι με την πιστωτική σας κάρτα, βεβαιωθείτε ότι λαμβάνετε το αντίγραφο της απόδειξης, ακόμα και στην περίπτωση που η συναλλαγή ακυρώνεται. Αυτό θα εμποδίσει κάποιον άλλον να αποκτήσει τον αριθμό της πιστωτικής σας κάρτας.
- Φωτοτυπείτε την εμπρόσθια και οπίσθια πλευρά των πιστωτικών καρτών και τοποθετήστε τα φωτοαντίγραφα σε ασφαλές μέρος. Εάν κλαπούν οι πιστωτικές σας κάρτες, θα έχετε ένα φωτοαντίγραφο αυτών ως σημείο αναφοράς όταν θα χρειασθεί να ακυρώσετε τις κάρτες και να καταθέσετε τη μήνυση στην αστυνομία.
- Μην αποδέχεστε υψηλό πιστωτικό όριο ή αύξηση ορίου που δεν χρειάζεστε για κάρτες που χρησιμοποιείτε σε συναλλαγές σας μέσω τηλεφώνου ή Η/Υ.
- Ειδοποιήστε, αμέσως, την τράπεζα αν κλάπηκαν το βιβλιάριο καταθέσεών σας ή οι πιστωτικές σας κάρτες. Ελέγχετε σε τακτικά χρονικά διαστήματα και ειδικά μετά από μετακινήσεις αν έχετε όλες τις τραπεζικές σας κάρτες κ.λπ.

8. Συμβουλές για τη χρήση μηχανημάτων ATM

- Χρησιμοποιήστε ένα Αυτόματο Μηχάνημα Ανάληψης Μετρητών (ATM) το οποίο είναι σε εμφανή και επαρκώς φωτισμένη τοποθεσία.

- Κοιτάξτε προσεκτικά γύρω σας και ελέγξτε μήπως υπάρχει κάποιος που δεν φαίνεται να είναι εκεί για τραπεζικές εργασίες.
- Βεβαιωθείτε ότι δεν υπάρχει κρυφή κάμερα καταγραφής στο Αυτόματο Μηχάνημα Ανάληψης Χρημάτων ή και στον περιβάλλοντα χώρο.
- Έχετε την κάρτα έτοιμη στο χέρι σας. Μην την ψάχνετε στην τσάντα σας μπροστά στο μηχάνημα ανάληψης.
- Όταν πληκτρολογείτε τον κωδικό σας (PIN) τοποθετείστε τον εαυτό σας με τέτοιο τρόπο που οι άλλοι να μην βλέπουν το πληκτρολόγιο.
- Μην μετράτε τα χρήματά σας μπροστά στο μηχάνημα. Τοποθετείστε τα αμέσως σε ασφαλές μέρος, καλύτερα επάνω σας, και μπειτε στο αυτοκίνητό σας ή πηγαίνετε στον προορισμό σας. Εάν είναι αναγκαίο να τα μετρήσετε, πάρτε τις αναγκαίες προφυλάξεις.
- Εάν παρατηρήσετε ότι κάποιος σας παρακολουθεί ή η παρουσία του σας δημιουργεί υποψίες, φύγετε και πηγαίνετε σε κάποιο άλλο μηχάνημα.
- Εάν το ATM βρίσκεται σε κλειστό χώρο στον προθάλαμο κάποιας τράπεζας, περιμένετε να κλείσει η πόρτα προτού χρησιμοποιήσετε το μηχάνημα και, πάντως, αποφεύγετε να μπαίνετε ή να είστε στον κλειστό χώρο μαζί με άλλα άτομα.
- Μην αφήνετε οποιανδήποτε να δει τον κωδικό σας (PIN).

- Παίρνετε πάντα την απόδειξή σας και κρατάτε την μαζί σας για κάθε ενδεχόμενο.
- Μην ζητάτε βοήθεια από αγνώστους για το πώς να χρησιμοποιήσετε το μηχάνημα. Ζητήστε τη βοήθεια των υπάλληλων της τράπεζας.
- Κρατάτε τις κάρτες σας ξεχωριστά από τα χρήματά σας.
- Μην χρησιμοποιείτε για τον κωδικό της κάρτας (PIN) τα αρχικά σας, την ημερομηνία γέννησης ή τον αριθμό τηλεφώνου σας.
- Μην αφήνετε τα κλειδιά σας ή πολύτιμα αντικείμενα στο αυτοκίνητό σας, όταν χρησιμοποιείτε ATM και μην αφήνετε τη μηχανή του αυτοκινήτου σας αναμένη.

Μην δίνετε τον κωδικό της κάρτας (PIN) από το τηλέφωνο ή από τον ηλεκτρονικό σας υπολογιστή.

- Μην αναγράφετε τον κωδικό σας (PIN) επάνω στην κάρτα. Απομνημονεύστε τον.
- Όταν χρησιμοποιείτε ένα ATM κατά τη διάρκεια της νύχτας σε μία χαμηλής κυκλοφορίας περιοχή προσπαθήστε να έχετε κάποιον παρέα.

- Ελέγχετε την κίνηση του λογαριασμού σας ανά τακτά διαστήματα με βάση ένα πρόσφατο απόκομμα τελευταίων κινήσεων του ATM ή και την ενημέρωση που σας στέλνει η τράπεζά σας κάθε μήνα.

Σε περίπτωση κλοπής της κάρτας σας

- Ειδοποιήστε την αστυνομία.
- Ειδοποιήστε την τράπεζα και ακυρώστε την κάρτα.

9. Αντιμετώπιση ενοχλητικών ή «περίεργων» τηλεφωνημάτων.

- Μην απαντάτε και μάλιστα επιθετικά σε κάποιον άγνωστο που σας ενοχλεί ή σας απειλεί από το τηλέφωνο. Η έντονη αντίδρασή σας είναι αυτό που επιζητεί προκειμένου να συνεχίσει.
- Μπορείτε επίσης να αφήνετε το ακουστικό ανοιχτό και να επιστρέψετε αργότερα. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο φαρσέρ θα αποθαρρυνθεί και θα κλείσει το τηλέφωνο.
- Χρησιμοποιείτε αυτόματο τηλεφωνητή. Αφήστε να καταγραφεί το μήνυμα.
- Τη νύκτα, χαμηλώνετε τον ήχο κουδουνίσματος ή βγάλτε το από την πρίζα, ώστε να μη σας ενοχλούν.
- Μην απαντάτε ποτέ σε προσωπικές ερωτήσεις (όνομα, διεύθυνση, συνήθειες κ.λπ.) που σας κάνουν άγνωστοι, ακόμη

κι αν συστήνονται ως εμπορικοί αντιπρόσωποι, υπάλληλοι της τράπεζας με την οποία συνεργάζεστε, υπάλληλοι ανθοπωλείου, πολιτικών γραφείων για δήθεν ανανέωση διευθυνσιογράφου κ.λπ.

- Αν οι παρενοχλήσεις συνεχίζονται, χρησιμοποιείστε την αναγνώριση κλήσεων (εφόσον δεν σας τηλεφωνούν από απόκρυψη) και, επιπλέον, ενημερώστε την τηλεφωνική εταιρεία με την οποία είστε συμβεβλημένοι και την αστυνομία, προκειμένου να σας πληροφορήσουν ποια μέτρα μπορείτε να λάβετε.
- Επίσης, στον αυτόματο τηλεφωνητή μπορείτε να εγγράψετε μήνυμα δικό σας ότι όλες οι κλήσεις καταγράφονται σε ειδική υπηρεσία της αστυνομίας ή σε ιδιωτική υπηρεσία φύλαξης (security).
- Όταν βρίσκονται στο σπίτι μικρά παιδιά ή υπερήλικες, καλό είναι να ενεργοποιείτε την εκτροπή κλήσεων, ώστε να μη δοθούν από τα άτομα αυτά πληροφορίες για σας και τους δικούς σας.
- Να είστε ιδιαίτερα επιφυλακτικοί σε άτομα που σας συστήνονται ως τεχνικοί της εταιρείας του κινητού σας τηλεφώνου και σας ζητούν, για δήθεν έλεγχο της συσκευής σας, να πατήσετε το πλήκτρο με τη δίσση (#), τους αριθμούς 90 ή 09, δίσση (#) και έπειτα κάποιον άλλον αριθμό. Να κλείσετε αμέσως το τηλέφωνό σας, διότι αν συμμορφωθείτε με αυτές τις οδηγίες, μπορεί ο άγνωστος να αποκτήσει πρόσβαση στην κάρτα σας SIM και να τηλεφωνεί χρεώνοντας τον δικό σας λογαριασμό.

10. Συμβουλές για την αποτροπή ή την ελαχιστοποίηση των βιασμών

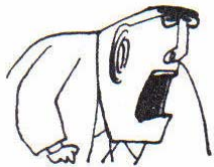
- Για την ασφάλεια στον δρόμο και κατά την οδήγηση, ακολουθείστε τις προαναφερθείσες γενικές οδηγίες και συμβουλές (υπ' αρ. 2) για αποφυγή «τσαντάκηδων» και «πορτοφολάδων». Ειδικότερα για την ασφάλειά σας μέσα στο σπίτι:
- Να έχετε τις πόρτες κλειδωμένες ακόμη και όταν είστε μέσα.
- Μην ανοίγετε την πόρτα εάν δεν βεβαιωθείτε για την ταυτότητα του ατόμου που την χτυπά.
- Όταν μιλάτε στο τηλέφωνο ή όταν σας χτυπούν την πόρτα, μη λέτε ούτε να αφήνετε να γίνει αντιληπτό σε άτομα που δεν γνωρίζετε, ότι είστε μόνη στο σπίτι.
- Μην αναγράφετε ολόκληρο το ονοματεπώνυμό σας στο κουδούνι (π.χ. καλύτερα: μόνο το επίθετο).
- Κρατάτε πάντα ένα φως αναμμένο στο σπίτι.
- Όλες οι είσοδοι και οι πόρτες της πολυκατοικίας να είναι επαρκώς φωτισμένες.
- Όταν μετακομίζετε σε καινούργιο διαμέρισμα ή σπίτι, αλλάξτε τις κλειδαριές.

11. Συμβουλές για τις σχέσεις με τα παιδιά σας

- Μάθετε να αναγνωρίζετε στοιχεία που σηματοδοτούν κακοποίηση ή παρενόχληση του παιδιού ή, γενικότερα, ενός ανηλίκου.
- Ενημερώστε τα παιδιά σας ότι δεν πρέπει να τα αγγίζουν άτομα άγνωστα και συμβουλέψτε τα να σας πουν αμέσως εάν συμβεί κάτι τέτοιο.
- Σε περίπτωση που το παιδί σας αναφέρει κάποια μορφή κακοποίησης ή παρενόχλησης απευθυνθείτε στο Εθν. Κέντρο Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας (τηλεφ. αρ. 197) ή σε ειδική υπηρεσία ή και στην Αστυνομία.
- Μάθετε στα παιδιά σας, όταν είναι ακόμα σε πολύ μικρή ηλικία, ποιο είναι το όνομά τους, το τηλέφωνο του σπιτιού ή άλλα προσωπικά τους στοιχεία και πώς να χρησιμοποιούν το τηλέφωνο.
- Συμβουλέψτε τα παιδιά σας ότι δεν πρέπει να δέχονται να τα συνοδεύουν ή να τα εξυπηρετούν άγνωστοι.
- Να γνωρίζετε πάντοτε πού βρίσκονται τα παιδιά σας.
- Να γνωρίζετε ποιοι είναι οι φίλοι των παιδιών σας, τα τηλέφωνα τους και τις διευθύνσεις τους.
- Μάθετε στο παιδί σας τι να κάνει σε περίπτωση που σας αποχωριστεί ή χαθεί.

- Μάθετε τα παιδιά σας να είναι επιφυλακτικά και να ενημερώνουν αμέσως εσάς ή τους δασκάλους τους για αγνώστους που τους ζητούν πληροφορίες ή βοήθεια ή θέλουν να τα φωτογραφήσουν ή να τους δώσουν γλυκά κ.λπ.
- Δώστε οδηγίες στα παιδιά σας όταν μένουν μόνα σπίτι.

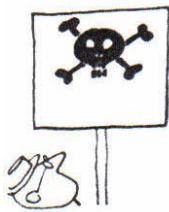
- Αποφεύγετε πάση θυσία να διαπληκτίξετε ή, ακόμα περισσότερο, να χειροδικείτε ή να βρίζετε μπροστά στα παιδιά σας, διότι κάτι τέτοιο μπορεί να έχει ανεπανόρθωτες συνέπειες για την ψυχική τους υγεία και ισορροπία.

- Μάθετε τα παιδιά σας πώς να αντιμετωπίζουν διάφορες τηλεφωνικές κλήσεις.
- Προωθήστε την ένταξη των παιδιών σας σε δραστηριότητες δημιουργικής απασχόλησης, αθλητισμό κ.λπ.

Εάν το παιδί χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή και συνδέεται με το Διαδίκτυο...

- Μεταδώστε τους το ενδιαφέρον σας για εκείνο που μαθαίνουν στο Διαδίκτυο και, στην περίπτωση που είναι καλύτεροι χρήστες, ζητήστε τους να σας μάθουν πώς λειτουργεί.
- Τοποθετείστε τον Η/Υ σε ένα χώρο όπου υπάρχει κοινή πρόσβαση και όχι στο δωμάτιο των παιδιών και κάντε τη χρήση του Διαδικτύου μια οικογενειακή δραστηριότητα ή χρησιμοποιείτε τον Η/Υ μαζί με τα παιδιά σας.

- Μπορείτε να προσφύγετε στα λεγόμενα «φίλτρα» που είναι ειδικά προϊόντα λογισμικού με σκοπό την παρεμπόδιση της πρόσβασης σε μη επιθυμητούς δικτυακούς τόπους/ sites (βία, πορνογραφία κ.λπ.).
- Αποτρέψτε τα παιδιά σας να συναντηθούν με άτομα που έχουν «γνωρίσει» μέσω του Διαδικτύου.

12. Συμβουλές για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών.

Πώς μπορείτε να διαγνώσετε πιθανή εμπλοκή μέλους της οικογένειάς σας στη χρήση ναρκωτικών ουσιών...

Τα άτομα που κάνουν χρήση ναρκωτικών ουσιών παρουσιάζουν διάφορα συμπτώματα, μερικά από τα οποία αναφέρονται παρακάτω. Η ύπαρξη αυτών των συμπτωμάτων δεν σημαίνει κατ' ανάγκη χρήση ναρκωτικών αλλά θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο προβληματισμού. Τέτοια συμπτώματα μπορεί να είναι:

- Προοδευτική απώλεια ενδιαφέροντος για μελέτη και για κάθε δραστηριότητα.
- Αλλαγή στη συμπεριφορά (συχνά ο νέος που κάνει χρήση ναρκωτικών ουσιών παρουσιάζει υπνηλία, απώλεια βάρους και είναι υποτονικός και ευερέθιστος).
- Αλλαγή στην όψη του προσώπου (κοκκινισμένα μάτια, διαστολή στις κόρες των ματιών, αλλοίωση της φυσιογνωμίας).

- Απομόνωση από την οικογένεια.
- Ανευρίσκονται, ανάμεσα στα προσωπικά του είδη, φάρμακα ή μέρη συσκευασιών τους (τσιγαρόχαρτα, μπουκάλια, καπάκια, καμένα κουτάλια, μαχαίρια, βαμβάκι, σύριγγες κ.λπ.) ή υπόλοιπα μη συνηθισμένων ουσιών.
- Σημάδια βελονοθυγμών σε διάφορα σημεία του σώματος.

Τι θα μπορούσατε να κάνετε για να αποτρέψετε πιθανή χρήση ναρκωτικών ουσιών από μέλος της οικογένειάς σας...

- Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η αμοιβαία εμπιστοσύνη ώστε το παιδί να υπολογίζει πάνω απ' όλα στη βοήθειά σας.
- Κανένας δεν είναι πιο πολύτιμος από τους γονείς για να αντιμετωπισθεί και να επιλυθεί αυτό το πρόβλημα.
- Πολύ σημαντική είναι η δημιουργία περιβάλλοντος αρμονικής οικογενειακής κοινωνικής συμβίωσης.

Πώς να ενεργήσετε εάν έχετε υποψίες ότι μέλος της οικογένειάς σας έχει εμπλακεί στη χρήση ναρκωτικών...

- Μην αρχίζετε τις επιπλήξεις και διατηρήστε την ψυχραιμία σας.
- Μάθετε να αναγνωρίζετε τα συμπτώματα χρήσης ναρκωτικών ουσιών.
- Αναπτύξτε διάλογο (μόνο κερδίζοντας την εμπιστοσύνη του παιδιού μπορείτε να γνωρίζετε την πραγματική κατάσταση). Σε

περίπτωση που οι υποψίες αποδειχθούν βάσιμες αναλάβετε δράση:

- Χωρίς να καταδικάσετε ευθέως το γεγονός, αναζητείστε τη συμπαράσταση ειδικών συμβουλευτικών κέντρων ώστε να επιτευχθεί η ένταξη σε πρόγραμμα απεξάρτησης.
- Απλά και μόνο μια φιλική πατρική συμβουλή είναι ανώφελη.
- Συλλέξτε πληροφορίες για τα άτομα με τα οποία το παιδί σας συναναστρέφεται, τους τόπους όπου συχνάζει και απευθυνθείτε στους αρμόδιους φορείς.
- Μην αναλαμβάνετε αυτόνομες πρωτοβουλίες και μην αντιδράτε παρορμητικά.

13. Συμβουλές για την ασφάλεια των ηλικιωμένων

- Καταβάλετε κάθε προσπάθεια να διατηρήσετε την αυτοδυναμία σας, να είστε υπεύθυνος/η για τις προσωπικές σας ανάγκες, να έχετε προσωπική επαφή με τον γιατρό σας, τον φαρμακοποιό σας κ.λπ.
- Διατηρείστε επαφή με άλλους ηλικιωμένους της οικογένειάς σας και της περιοχής σας.
- Ανοίγεται ο ίδιος/α την αλληλογραφία σας.

- Κρατάτε τα πράγματα σας τακτοποιημένα και οργανωμένα και ενημερώστε τους άλλους για το πού τα τοποθετείτε.
- Ενημερωθείτε για την οικονομική σας κατάσταση και πώς να διαχειρίζεστε την περιουσία σας και αποφασίστε ποιος θα αναλάβει στη θέση σας τη διαχείριση των οικονομικών σας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Μην συμφωνήσετε να δώσετε τα χρήματά σας ή την περιουσία σας σε κάποιον που θα σας φροντίζει χωρίς πρώτα να συμβουλευτείτε ένα δικηγόρο ή ένα πρόσωπο που εμπιστεύεστε.
- Μην αφήνετε ποτέ κανένα να μπει στο σπίτι σας, εκτός εάν ξέρετε ποιος ή ποια είναι.
- Έχετε πάντοτε επάνω σας καρτελάκια με τον αριθμό τηλεφώνου προσώπων εμπιστοσύνης σας που μπορούν να ειδοποιηθούν εάν σας συμβεί κάτι, δηλ. σε περίπτωση ανάγκης. Επίσης κάποια ιατρικά έγγραφα για τις τυχόν ιδιαίτερες παθήσεις σας.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΤοΣΠΠΑ)*

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΥΣΤΑΣΗ - ΑΠΟΣΤΟΛΗ

I. Σκοπος

Ο Δήμος και η Κοινότητα, κύρια έκφραση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στην ικανοποίηση των δικαιωμάτων των πολιτών, μεταξύ των οποίων κορυφαία θέση κατέχει το δικαίωμα στην ασφάλεια. Η αύξηση της εγκληματικότητας στην εποχή μας δημιουργεί σοβαρές ανησυχίες για το μέλλον της κοινωνίας μας. Είναι κοινή αντίληψη όλων ότι το κράτος μόνο του δεν μπορεί να προλάβει όλες τις αξιόποινες πράξεις. Η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μέσω των Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης της Παραβατικότητας (ΤοΣΠΠΑ) πρέπει να είναι άμεση και αποτελεσματική. Αυτό που προέχει είναι επομένως να οργανωθούν δράσεις, που επιτρέπουν την παρακολούθηση και αντιμετώπιση προβληματικών καταστάσεων και κοινωνικών φαινομένων, με σκοπό:

- Την προστασία της τοπικής κοινωνίας μέσω της πρόληψης.
- Την καταπολέμηση του φόβου της μικρομεσαίας εγκληματικότητας και ιδίως της καθημερινής παραβατικότητας.
- Την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής του πολίτη.

* Ένα πρώτο σχέδιο αυτού του κειμένου παρουσιάστηκε για επεξεργασία στην Ομάδα Εργασίας από την Καθηγήτρια Παν/μίου κ. *Ευρυδίκη Μπέσιλα - Βήκα*.

- Την ευαισθητοποίηση των πολιτών, ήδη από τις νεαρές ηλικίες, για συμπεριφορά σύμφωνη με τους κοινωνικούς κανόνες και αποφυγή των αιτίων που οδηγούν στην παραβατικότητα.
- Τη σύσταση δικτύου για τη συνεργασία και τον συντονισμό όλων των οργανισμών, οργανώσεων, φορέων και ατόμων που δραστηριοποιούνται μέσα στην τοπική κοινωνία για την πρόληψη της παραβατικότητας.
- Τη συνδρομή του κοινωνικού έργου της αστυνομίας.
- Την πρόληψη παραβατικών τάσεων ευπαθών κοινωνικά ατόμων.
- Τον σχεδιασμό για την πρόληψη των γενικότερων κοινωνικών κινδύνων που οδηγούν στην παραβατικότητα.
- Την ενίσχυση και ενθάρρυνση του εθελοντισμού.

II. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΕΡΓΟ

Τα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης Παραβατικότητας είναι αποκεντρωμένες δομές αντεγκληματικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο και έχουν συσταθεί με το άρθρ. 16 του Ν. 2713/1999. Οι δραστηριότητές τους απαριθμούνται από το άρθρ. 2 της υπ' αρ. 3002/1/14-στ' /14-1-02 απόφασης του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

Σύμφωνα μ' αυτήν τα εν λόγω Συμβούλια ασκούν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

1. Καταγράφουν και μελετούν την παραβατικότητα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Δήμου ή Κοινότητας.
2. Σχεδιάζουν και προωθούν ειδικές δράσεις για την πρόληψη της παραβατικότητας και την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, της βίας στην οικογένεια, του κοινωνικού αποκλεισμού και της κοινωνικής ανασφάλειας.
3. Μεριμνούν για την ευαισθητοποίηση των πολιτών και την ενεργό συμμετοχή τους σε προγράμματα πρόληψης παραβατικότητας.

4. Αναλαμβάνουν τον συντονισμό και την πλαισίωση πρωτοβουλιών άλλων κοινωνικών φορέων, όπως συλλόγων γονέων, εθελοντών, θεραπευτικών κοινοτήτων, που στοχεύουν στην πρόληψη της παραβατικότητας.
5. Φροντίζουν για τη σύσταση δικτύων βοήθειας, αρωγής και πληροφόρησης των θυμάτων εγκληματικών πράξεων, σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, ιδίως δικηγορικούς συλλόγους, ιατρικούς συλλόγους, κοινωνικού χαρακτήρα ιδρύματα και συλλόγους.
6. Ενισχύουν τα προγράμματα μέριμνας των εγκαταλειμμένων παιδιών και των ατόμων που χρήζουν βοήθειας.
7. Βοηθούν τους αποφυλακισμένους στην εξεύρεση εργασίας ή δημιουργικής τους απασχόλησης και γενικώς στην ομαλή ένταξή τους στο κοινωνικό περιβάλλον.
8. Σχεδιάζουν την εφαρμογή μέτρων, σε συνεργασία με τη Δ/νση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, για την πρόληψη της βίας και της διακίνησης και χρήσης ναρκωτικών μέσα στο σχολείο ή στις γύρω περιοχές.
9. Μεριμνούν για τη δημιουργία χώρων υποδοχής και ανάπτυξης πρωτοβουλιών νέων, ιδίως εργαστηρίων θεάτρου, ζωγραφικής, μουσικής, πίστας αγώνων.
10. Σχεδιάζουν την εφαρμογή ειδικών επιμορφωτικών προγραμμάτων για γονείς, δασκάλους και καθηγητές.
11. Μεριμνούν για την εκπαίδευση εθελοντών πάνω σε θέματα όπως η πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων, η αντικοινωνική συμπεριφορά, η σχολική και εξωσχολική βία, η χρήση ναρκωτικών, η κακομεταχείριση και εκμετάλλευση γυναικών και ανηλίκων.
12. Διοργανώνουν αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις για νέους, σε συνεργασία με φυσιολατρικούς, πολιτιστικούς, αθλητικούς και άλλους τοπικούς συλλόγους.

13. Μεριμνούν όπως καταχωρίζονται στις τοπικές εφημερίδες οδηγίες για τον τρόπο προστασίας των πολιτών από την παραβατικότητα. Για τον ίδιο σκοπό μπορούν να εκδίδουν και ενημερωτικά φυλλάδια και έντυπα με ανάλογο περιεχόμενο.

14. Συντάσσουν την ετήσια έκθεση για την κατάσταση της εγκληματικότητας στον χώρο δράσης τους και αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των ληφθέντων μέτρων πρόληψης.

15. Προτείνουν αρμοδίως μέτρα αντεγκληματικής πολιτικής.

16. Μεριμνούν για την καθιέρωση «Ημέρας Προβληματισμού» της τοπικής κοινωνίας για τα προβλήματα παραβατικότητας της περιοχής τους.

17. Μεριμνούν για τη βράβευση αστυνομικών, άλλων δημοσίων λειτουργών και ιδιωτών που εκδηλώνουν ιδιαίτερο ζήλο και καταβάλλουν ιδιαίτερες προσπάθειες στην πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας στην περιοχή τους.

Βασική επιδίωξη των Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας είναι η ενίσχυση των δεσμών της γειτονιάς για την ενδυνάμωση της συμμετοχικής αντεγκληματικής πολιτικής. Τα Συμβούλια καλούνται να αντιμετωπίσουν τα κοινωνικά αίτια που προκαλούν την εγκληματικότητα και όχι να υποκαταστήσουν την Αστυνομία. Συνεργάζονται, ωστόσο, στο πλαίσιο της αποστολής τους, με την Αστυνομία, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Πρόληψη της Εγκληματικότητας και με άλλους αντίστοιχους φορείς.

III. ΣΥΣΤΑΣΗ

Τα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης Παραβατικότητας είναι θεσμός που βασίζεται αποκλειστικά στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αποτελεί βασική αρχή, ότι κάθε πόλη έχει υψηλό βαθμό ευθύνης στον τομέα της πρόληψης του εγκλήματος και ότι

πρέπει να αυξήσει την αίσθηση ασφάλειας στους πολίτες της. Επομένως είναι επιτακτικό το χρέος της προς τους πολίτες της να καταβάλει κάθε προσπάθεια για υλοποίηση του σχετικά νέου αυτού θεσμού, με στόχο τη μείωση της καταγεγραμμένης αλλά και της αφανούς εγκληματικότητας.

Τα Συμβούλια μπορούν να συσταθούν σε κάθε Δήμο ή Κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας που έχει πληθυσμό μεγαλύτερο από τρεις χιλιάδες (3.000) κατοίκους. Σε περιοχές με ιδιαίτερες ανάγκες είναι δυνατόν να συσταθούν επιπρόσθετα τέτοια Συμβούλια στα επιμέρους δημοτικά διαμερίσματα.

Η σύσταση, οργάνωση και λειτουργία των Συμβουλίων γίνεται με απόφαση του Δημάρχου ή Προέδρου της Κοινότητας, αν πρόκειται για Δήμο ή Κοινότητα αντίστοιχα, μετά από πρόταση του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου. Αυτό σημαίνει, ότι δεν είναι έγκυρη η απόφαση μόνο του Δημάρχου, αλλά ότι θα πρέπει προηγουμένως να έχει υποβληθεί σχετική πρόταση από κάποιο ή κάποια μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και η πρόταση αυτή να έχει γίνει δεκτή με τη συνήθη πλειοψηφία αυτού.

Η απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου πρέπει να περιλαμβάνει εκτός από την πρόταση ίδρυσης του Συμβουλίου, πρόταση και για τον αριθμό των μελών και τα πρόσωπα που θα απαρτίζουν το Συμβούλιο. Ο αριθμός των μελών πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ πέντε (5) και έντεκα (11) μελών. Μετά από την πιο πάνω πρόταση, ο Δήμαρχος ή ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου αντίστοιχα, εκδίδει πράξη συγκρότησής τους.

Για την καλύτερη λειτουργία του Συμβουλίου κρίνεται απαραίτητη η συμμετοχή σ' αυτό του Δημάρχου ή ενός μέλους του Δημοτικού Συμβουλίου ή του Προέδρου του Διαμερίσματος.

Η θέση των μελών στα ΤοΣΠΑΑ είναι τιμητική και άμισθη. Η επιλογή των μελών γίνεται από τα οικεία δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια και προτιμώνται δημότες ή και κάτοικοι του ΟΤΑ που

διαθέτουν ειδικές γνώσεις στον τομέα της εγκληματικότητας και της παραβατικότητας (βλ. κατωτ., Κεφ. Β', VI.α).

Τα ΤοΣΠΠΑ αποτελούν συμβουλευτικά ή γνωμοδοτικά όργανα, η σύσταση των οποίων είναι προαιρετική για τους Ο.Τ.Α.. Λόγω όμως της αποστολής και του έργου τους πρέπει να ενταχθούν μέσα όχι μόνο στον κοινωνικό ιστό αλλά και στο πλαίσιο των υπηρεσιών που προσφέρει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στους πολίτες της, ιδιαίτερα σ' αυτούς των μεγάλων αστικών κέντρων. Γι' αυτό θα πρέπει η σύσταση των δομών αυτών να ξεπεράσει τον γενικό χαρακτήρα άσκησης κοινωνικής πολιτικής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και να ενταχθεί δυναμικά στην εσωτερική δομή του Δήμου και στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας. Αυτό μπορεί να γίνει, είτε με τη σύσταση ενός αντίστοιχου γραφείου υπό τη σκέπη του Αυτοτελούς Γραφείου Δημάρχου, όπου αυτό προβλέπεται, είτε ως γραφείο υπό τη Διεύθυνση των Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου, είτε ως γραφείο υπό τη σκέπη ενός Αυτοτελούς Τμήματος Κοινωνικών Υπηρεσιών, εφόσον υπάρχει ένα τέτοιο τμήμα στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών, είτε να ενταχθεί ως αυτοτελές γραφείο κάτω από οποιαδήποτε Διεύθυνση, είτε σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με τη μορφή μιας μη κερδοσκοπικής αστικής εταιρείας του Δήμου. Προτιμότερη φαίνεται πάντως η λύση της ίδρυσης ενός Γραφείου Πρόληψης της Παραβατικότητας που θα ανήκει στην Κοινωνική Υπηρεσία του κάθε Δήμου και θα συντονίζεται από τον λεγόμενο «εμπυχωτή» (κοινωνικό επιστήμονα), ο οποίος και θα αποτελεί τον συνδετικό κρίκο ανάμεσα στο ΤοΣΠΠΑ, το Δημοτικό Συμβούλιο και την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου.

Σε κάθε περίπτωση, για την αποτελεσματική λειτουργία μιας τέτοιας δομής, θα πρέπει να περιληφθεί αυτή στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών του εμπλεκόμενου Δήμου ή Κοινότητας, μετά από ανάλογη σχετική τροποποίησή του.

IV. ΔΙΑΛΥΣΗ

Τα Συμβούλια Πρόληψης της Παραβατικότητας καταργούνται με τον ίδιο τρόπο που έχουν συσταθεί και το υπαλληλικό προσωπικό που τυχόν υπηρετεί σ' αυτά, εφόσον είναι μόνιμο, περιέρχεται στον Δήμο που το ίδρυσε και διατίθεται κατά τον τρόπο που θα ορίσει το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο με την απόφαση για κατάργησή του, όπως κάθε φορά ορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

V. ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ- ΠΟΡΟΙ

Οι πόροι που απαιτούνται για τη σύσταση και τη λειτουργία των ΤοΣΠΠΑ είναι μικροί, δεδομένου ότι η συμμετοχή των μελών σ' αυτά είναι τιμητική και χωρίς αμοιβή. Η γραμματειακή τους υποστήριξη γίνεται από το υπάρχον διοικητικό προσωπικό του δήμου, το οποίο μπορεί να παραμένει σταθερά το ίδιο ή να εναλλάσσεται.

Σταδιακά, με την ενίσχυση του εθελοντικού κινήματος μέσα στην τοπική κοινωνία, η υπηρεσία αυτή της γραμματειακής υποστήριξης μπορεί να περάσει στα χέρια εθελοντών.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου για τη μερική απασχόληση στο Δημόσιο, στους Ο.Τ.Α. και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν. 3250/7/7/2004, Φ.Ε.Κ. Α' 124 -βλ. κατωτ., κεφ. Γ', XV), είναι δυνατή η πρόσληψη ενός εμπυχωτή (κοινωνικού επιστήμονα), ο οποίος θα έχει τον συντονισμό των δράσεων των ΤοΣΠΠΑ, ιδιαίτερα σε σχέση με τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων και με άλλους κοινωνικούς φορείς όπως θεραπευτικές κοινότητες, σύλλογοι γονέων, ιατρικοί σύλλογοι κ.λπ.

Πέραν των όσων προαναφέρθηκαν, πόροι των ΤοΣΠΠΑ μπορούν να αποτελέσουν:

- Πάσης φύσεως συνδρομές, εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες.
- Έσοδα από πάσης φύσεως κρατικές ή ιδιωτικές επιχορηγήσεις και, ενδεχομένως, ιδιωτικές χορηγίες έπειτα από έγκριση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου.
- Έσοδα από κοινοτικά προγράμματα, όπως π.χ. κατά του κοινωνικού αποκλεισμού, προώθησης της απασχόλησης, καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, αστικής ανάπλασης, κοινωνίας της πληροφορίας κ.λπ.
- Έσοδα από συνεργασία με Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. για πραγματοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

VI. ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΛΩΝ

Όπως προαναφέρθηκε, ο ορισμός των μελών των ΤοΣΠΠΑ γίνεται με απόφαση Δημάρχου ή Προέδρου Κοινοτικού Συμβουλίου ύστερα από πρόταση του αντίστοιχου δημοτικού ή κοινοτικού Συμβουλίου και ο αριθμός τους μπορεί να κυμαίνεται από 5 έως 11. Ενδεικτικά (αλλ' όχι δεσμευτικά) θα μπορούσαν ν' αποτελούνται από 5 μέλη για τους Δήμους με 3.000- 5.000 κατοίκους, από 7 μέλη για τους Δήμους με 5.000- 15.000 κατοίκους, από 9 μέλη για τους Δήμους με 15.000- 30.000 κατοίκους και 11 μέλη για Δήμους με 30.000 κατοίκους και πάνω και, αντίστοιχα, για διαμερίσματα στους λεγόμενους Μεγάλους Δήμους.

Ένα Τοπικό Συμβούλιο Πρόληψης της Παραβατικότητας αποτελείται:

α. Από τον εκάστοτε Δήμαρχο που είναι και Πρόεδρος του ή από ένα μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου οριζόμενο από τον Δήμαρχο. Σε περίπτωση δημοτικών διαμερισμάτων, ο Πρόεδρος ορίζεται από τον Δήμαρχο.

β. Από μέλη (4-10), εκτός του Δημάρχου ή των μελών των Δημοτικών Συμβουλίων. Ως μέλη προτιμώνται δημότες ή και κάτοικοι του ΟΤΑ που διαθέτουν ειδικές γνώσεις στον τομέα της παραβατικότητας, όπως:

- δικαστικοί λειτουργοί
- εγκληματολόγοι
- ψυχολόγοι
- κοινωνιολόγοι
- αστυνομικοί
- κοινωνικοί λειτουργοί
- ιατροί
- εκπρόσωποι παραγωγικών τάξεων (εμπορικών συλλόγων, αθλητικών συλλόγων, συλλόγων εκπαιδευτικών κ.λ.π.)
- εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων (Εκκλησίας, Συλλόγων Γονέων, προσκόπων ή οδηγών, ΟΑΕΔ, ΟΚΑΝΑ, μη κυβερνητικών οργανώσεων κ.λπ.).

Η θητεία των Συμβουλίων ακολουθεί τη δημοτική περίοδο. Επιπλέον, στο τέλος κάθε δημοτικής περιόδου η θητεία παρατείνεται για ένα μήνα, ώστε η νέα Διοίκηση να ορίζεται από τη Δημοτική Αρχή που θα προέρχεται από τις εκάστοτε δημοτικές εκλογές.

Στην αρχή κάθε θητείας του το Συμβούλιο εκλέγει τον Αντιπρόεδρο και τον Γραμματέα μαζί με τους αναπληρωτές τους, καθώς και τον Έφορο. Στις θέσεις αυτές εκλέγεται εκείνος που θα συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών που βρίσκονται σε απαρτία. Σε περίπτωση μη εκλογής μετά από δύο διαδοχικές ψηφοφορίες, τότε στην τρίτη ψηφοφορία

εκλέγεται εκείνος που θα συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Αν στην τρίτη ψηφοφορία, δύο ή και περισσότερα μέλη έλαβαν ίσο αριθμό ψήφων, γίνεται αμέσως μεταξύ αυτών κλήρωση από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου.

Η επιλογή και ο ορισμός των εν ενεργεία αστυνομικών που συμμετέχουν στα ΤοΣΠΠΑ γίνεται με απόφαση του οικείου αστυνομικού διευθυντή, μετά από σχετικό αίτημα του Δημάρχου ή Προέδρου της Κοινότητας.

Κατά τα λοιπά, για τη συγκρότηση, τη σύνθεση, τη λειτουργία και τον τρόπο λήψεως των αποφάσεων του συμβουλίου ισχύουν τα οριζόμενα στα άρθρα 13-15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999, όπως ισχύει).

VII. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΛΩΝ

Για την εκπλήρωση της αποστολής τους καθώς και για την επιτυχή λειτουργία του θεσμού, τα μέλη των ΤοΣΠΠΑ ασκούν τις πιο κάτω δραστηριότητες, τις οποίες, βεβαίως μπορούν και να κατανείμουν μεταξύ τους ως αρμοδιότητες:

- Προγραμματισμός των δραστηριοτήτων τους.
- Εποπτεία και έλεγχος στους επιμέρους τομείς λειτουργίας τους.
- Κατάρτιση και εισήγηση στο Δημοτικό Συμβούλιο για ψήφιση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας τους καθώς και των τυχόν τροποποιήσεών του.
- Σύσταση κλιμακίων από μέλη του, ή και εθελοντές, που έχουν επιφορτισθεί με την εκπλήρωση των κατανεμημένων σ' αυτά δραστηριοτήτων του.
- Γνωμοδότηση για κάθε θέμα που αφορά τα ΤοΣΠΠΑ και για το οποίο αρμόδιο όργανο ν' αποφασίσει είναι το Δημοτικό Συμβούλιο.

- Ενημέρωση και πληροφόρηση πολιτών σε πρακτικά ζητήματα τοπικής πρόληψης της εγκληματικότητας και καλλιέργεια αισθήματος εμπιστοσύνης στους πολίτες.
- Συνεργασία με τη Δημοτική Αστυνομία, με τα κατά τόπους αστυνομικά τμήματα καθώς και με την ΕΛ.ΑΣ., για σχεδιασμό και ανάληψη δράσεων πρόληψης σε επίπεδο γειτονιάς.
- Σύσταση και συντονισμός δικτύου εθελοντών - στελεχών πρόληψης σε κάθε Δήμο κατά τομείς όπως:
 - οδική συμπεριφορά
 - παραβατική συμπεριφορά
 - σχολική, εξωσχολική βία
 - χρήση ναρκωτικών
 - κακοποίηση, εκμετάλλευση ανηλίκων
 - κακοποίηση, εκμετάλλευση γυναικών
- Συνεργασία και συντονισμός πρωτοβουλιών με κοινωνικούς φορείς όπως:
 - υπηρεσίες ή οργανισμοί του Δήμου που συντονίζουν δίκτυα εθελοντών
 - θεραπευτικές κοινότητες
 - σύλλογοι γονέων
 - επαγγελματικές ενώσεις
 - Εκκλησία
 - ΟΑΕΔ
 - κοινωνικές υπηρεσίες Δήμου
 - Ινστιτούτο Μετανάστευσης
- Ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση κοινωνικών φορέων και πολιτών σε προγράμματα πρόληψης της εγκληματικότητας καθώς και για την προσέγγιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων που κινδυνεύουν να γίνουν δράστες ή θύματα εγκληματικότητας (μετανάστες, άνεργοι, εγκαταλειμμένοι ανήλικοι, απεξαρτημένοι κ.λπ.)

- Δημιουργία κέντρων αρωγής και πληροφόρησης για τα θύματα εγκληματικών πράξεων σε συνεργασία με τους τοπικούς κοινωνικούς φορείς και τις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου.
- Καταγραφή και μελέτη, σε συνεργασία με τη Δημοτική και Κρατική Αστυνομία, της τοπικής εγκληματικότητας και της παραβατικότητας των νέων για τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης ως προς την εξέλιξή τους.
- Διοργάνωση ημερίδων και συζητήσεων στα σχολεία σε συνεργασία με τις σχολικές επιτροπές των Δήμων. Αντικείμενο αυτών των εκδηλώσεων είναι η αναζήτηση λύσεων σε προβλήματα των μαθητών, τα οποία μπορούν να οδηγήσουν σε παραβατική συμπεριφορά.
- Διοργάνωση αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων για νέους, σε συνεργασία με τοπικούς συλλόγους και πνευματικά ή αθλητικά κέντρα του Δήμου.
- Υποβολή προτάσεων προς τους αρμόδιους φορείς (Περιφέρεια, Νομαρχία ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπουργείο Δημόσιας Τάξης), με σκοπό την αναβάθμιση ορισμένων περιοχών που παρουσιάζουν έντονα ή χρόνια προβλήματα εγκληματικότητας και νεανικής παραβατικότητας.

Το έργο των ΤοΣΠΠΑ υποβοηθούν ένας υπάλληλος του Δήμου για γραμματειακή υποστήριξη και ενδεχομένως ένας εμπυχωτής (κοινωνικός επιστήμονας) που θα μπορούσε να προσληφθεί μέσω του νόμου για τη μερική απασχόληση, όπως έχει ήδη αναφερθεί.

VIII. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΤοΣΠΠΑ

1. Τα ΤοΣΠΠΑ συνέρχονται σε συνεδρίαση με πρόσκληση του Προέδρου τους:
 - α. Υποχρεωτικά μια φορά το μήνα
 - β. Όταν το ζητήσει ο Πρόεδρος

γ. Όταν το ζητήσουν το 1/3 των μελών τους με γραπτή αίτησή τους που αναφέρει και τα θέματα που θα συζητηθούν. Αν ο Πρόεδρος δεν συγκαλέσει το Συμβούλιο το αργότερο σε έξι (6) μέρες μετά την υποβολή της αίτησης, αυτό συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα για τα οποία ζητήθηκε η σύγκλησή του.

2. Το Συμβούλιο συνεδριάζει όταν βρίσκεται σε απαρτία και αυτό συμβαίνει όταν παρίστανται τα μισά συν ένα μέλη του. Σε περίπτωση απουσίας του Προέδρου και Αντιπροέδρου, προεδρεύει ένας από τους παρόντες συμβούλους, που εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία. Αν μετά την πρώτη πρόσκληση δεν επιτευχθεί απαρτία, τότε το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται εκ νέου εντός πέντε ημερών από την ημερομηνία που αναγράφεται στην πρώτη πρόσκληση και αποφασίζει για τα ίδια θέματα ανεξαρτήτως απαρτίας. Στην προθεσμία αυτή δεν υπολογίζεται η μέρα της πρώτης σύγκλησης που αναγράφεται στην πρόσκληση. Σε κάθε περίπτωση το Συμβούλιο δεν μπορεί να αποφασίσει αν δεν παρίσταται τουλάχιστον το 1/3 των μελών του.
3. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών και σε περίπτωση ισοψηφίας αποφασιστική ισχύ έχει η ψήφος του Προέδρου. Οι ψηφοφορίες είναι φανερές, εκτός αν αναφέρονται σε πρόσωπα.
4. Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης συζητούνται κατά τη σειρά που αναγράφονται. Η σειρά των θεμάτων μπορεί ν' αλλάξει ή θέμα της ημερήσιας διάταξης μπορεί ν' αναβληθεί, αν αυτό γίνει δεκτό με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Θέμα εκτός ημερήσιας διάταξης μπορεί να συζητηθεί, αν παρίστανται όλα τα τακτικά μέλη και συμφωνήσουν με απόλυτη πλειοψηφία.
5. Αν κάποιο από τα μέλη του Συμβουλίου απουσιάσει αδικαιολόγητα από τρεις συνεχόμενες συνεδριάσεις ή τέσσερις σε διάστημα ενός έτους, το Συμβούλιο εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο την

αντικατάστασή του, η οποία πραγματοποιείται το πολύ σε ένα μήνα μετά την εισήγηση.

6. Τα πρακτικά και οι αποφάσεις του Συμβουλίου καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο αριθμημένο και υπογραμμένο από τον Πρόεδρο.
7. Τα μέλη του Συμβουλίου μπορούν ν' αντικατασταθούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους, για κακή άσκηση των καθηκόντων τους ή για άλλον αποχρώντα λόγο που αφορά την εύρυθμη λειτουργία του Συμβουλίου, ύστερα από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Η καθ' οιονδήποτε τρόπο κένωση μιας θέσης του Συμβουλίου, κατά τη διάρκεια της θητείας του, πληρούται, με τη διαδικασία που αναφέρεται πιο πάνω, για το υπόλοιπο της θητείας του.
8. Οι συνεδριάσεις των ΤοΣΠΠΑ είναι δημόσιες. Σ' αυτές μπορούν να καλούνται να παραστούν και να εκφέρουν γνώμη εκπρόσωποι τοπικών φορέων, συλλόγων και δημοσίων υπηρεσιών ή και μεμονωμένοι πολίτες και επιστήμονες.
9. Είναι δυνατόν το Συμβούλιο να αποφασίζει, ότι ορισμένη συνεδρίαση αυτού θα γίνει κεκλεισμένων των θυρών, αν κρίνει με απόλυτη πλειοψηφία των μελών ότι υφίστανται προς τούτο λόγοι δημοσίου συμφέροντος.
10. Οι συνεδριάσεις ανακοινώνονται υποχρεωτικά στην τοπική αστυνομική αρχή, η οποία μπορεί να παρίσταται σ' αυτές με εκπρόσωπό της, εάν αυτή δεν εκπροσωπείται στο Συμβούλιο.
11. Οι αποφάσεις των ΤοΣΠΠΑ για να τύχουν εφαρμογής πρέπει να εγκριθούν από το οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο και να κοινοποιηθούν υποχρεωτικά στην τοπική αστυνομική αρχή.
12. Η υλοποίηση των αποφάσεων των ΤοΣΠΠΑ που εγκρίνονται από το οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο γίνεται από τις αρμόδιες κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου ή της Κοινότητας, σε συνεργασία με κοινωνικούς φορείς και εθελοντές και με τον συντονισμό του εμψυχωτή και του Προέδρου του ΤοΣΠΠΑ.

ΙΧ. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

- Ο Πρόεδρος επιβλέπει το κάθε είδους προσωπικό του Συμβουλίου.
- Επιμελείται για τη σωστή λειτουργία του Συμβουλίου.
- Συγκαλεί το Συμβούλιο και καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του σε συνεργασία με τον Γραμματέα.
- Μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων του Συμβουλίου, εφόσον αυτές εγκριθούν από το οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο.
- Εισηγείται στο Συμβούλιο όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την άρτια λειτουργία του και υπογράφει όλα τα εξερχόμενα έγγραφα.
- Απαντά στην αλληλογραφία του Συμβουλίου σε συνεργασία με τον Έφορο.
- Εκπροσωπεί το Συμβούλιο ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου και άλλων Αρχών καθώς και στις κάθε μορφής συναλλαγές του.
- Αναθέτει αρμοδιότητες στις επιμέρους επιτροπές ή κλιμάκια που συστήνονται από το Συμβούλιο.
- Όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται στα καθήκοντά του από τον Αντιπρόεδρο ή, εφόσον πρόκειται για προς τα έξω εκπροσώπηση, από άλλο μέλος του Συμβουλίου, που ορίστηκε με απόφασή του να εκπροσωπεί τον Πρόεδρο.
- Συνεργάζεται με τη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου.

Χ. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

- Τηρεί τη σφραγίδα του Συμβουλίου.
- Ελέγχει και υπογράφει τα πρακτικά του Συμβουλίου.
- Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων και την κοινοποιεί τουλάχιστον προ 48 ωρών, σε συνεργασία με τον Πρόεδρο.

- Μεριμνά για τη διενέργεια των ψηφοφοριών και βοηθεί γενικά τον Πρόεδρο στα καθήκοντά του.
- Συνεργάζεται με τη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου και επιβλέπει, μαζί με τον Πρόεδρο, το έργο της.

ΧΙ. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΦΟΡΟΥ

- Οργανώνει, συντονίζει και εποπτεύει τη λειτουργία των επιτροπών ή κλιμακίων του Συμβουλίου.
- Οργανώνει και εποπτεύει τις ημερίδες ή άλλες εκδηλώσεις του Συμβουλίου, στο πλαίσιο των αποφάσεών του.
- Επιμελείται για τη συντήρηση και επισκευή της υλικοτεχνικής υποδομής του Συμβουλίου.
- Επιμελείται για την αποδοτική λειτουργία του Συμβουλίου από την άποψη της επάρκειας χώρων για τις συνεδριάσεις και τις εκδηλώσεις, καθώς και της υλικοτεχνικής υποδομής.
- Απαντά σε συνεργασία με τον Πρόεδρο στην αλληλογραφία του Συμβουλίου.
- Συνεργάζεται με τη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΧΙΙ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Αυτή έχει τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- Δακτυλογραφεί, πρωτοκολλεί, φωτοτυπεί, διανέμει έγγραφα κ.λπ.
- Συντάσσει και τηρεί την αλληλογραφία του Συμβουλίου.

- Προβαίνει στην καταχώρηση και αρχειοθέτηση δεδομένων κατά τρόπο ώστε να είναι εφικτή και η στατιστική επεξεργασία τους.
- Επικουρεί και συνεργάζεται με τα μέλη και διεκπεραιώνει τα έγγραφα που τα αφορούν.
- Τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου και των τυχόν επιτροπών του και τα υποβάλλει στο αρμόδιο όργανο για έλεγχο και υπογραφή.
- Προβαίνει στην ηλεκτρονική καταχώρηση και διαχείριση αλληλογραφίας, αρχείων κ.λπ.

XIII. ΕΜΨΥΧΩΤΗΣ (ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ)

Για να προσληφθεί άτομο ως εμπυχωτής πρέπει να έχει τα πιο κάτω προσόντα:

1. Πτυχίο ΑΕΙ Κοινωνικής Εργασίας (με άδεια άσκησης επαγγέλματος), ή πτυχίο ΤΕΙ Κοινωνικής Εργασίας (με άδεια άσκησης επαγγέλματος) ή πτυχίο/ μεταπτυχιακό δίπλωμα ΑΕΙ Κοινωνικής Πολιτικής ή Κοινωνιολογίας, ή Ψυχολογίας, ή Εγκληματολογίας, ή Παιδαγωγικών Επιστημών.
2. Ηλικία 25 έως 45 ετών, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά για συγκεκριμένες κατηγορίες.
3. Καλή γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας.
4. Προϋπηρεσία στον τομέα της κοινωνικής εργασίας ή της πρόληψης.
5. Συνεκτιμώνται: α) μεταπτυχιακές σπουδές, β) συμμετοχή σε προγράμματα εθελοντισμού, γ) παρακολούθηση προγραμμάτων κατάρτισης ή εργασιακής ένταξης, δ) συγγραφικό έργο, ε) οποιοδήποτε άλλο δίπλωμα επιμόρφωσης ή εξειδίκευσης.

XIV. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΜΨΥΧΩΤΗ

- Μετέχει στις συνεδριάσεις του ΤοΣΠΠΑ συμβουλευτικά και χωρίς ψήφο.
- Εισηγείται τη διενέργεια μελετών, ερευνών και λοιπών δράσεων, συμμετέχει σ' αυτά και προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την υλοποίησή τους.
- Βοηθεί τα μέλη του ΤοΣΠΠΑ και τις επιτροπές του ή τα κλιμάκια στις αρμοδιότητες που ασκούν.
- Διευκολύνει τις οικογένειες αυτών που έχουν εμπλακεί με τους μηχανισμούς απονομής της δικαιοσύνης (χρήστες, αποφυλακιζόμενοι, ανήλικοι παραβάτες) μετά από ειδική εξουσιοδότηση του ΤοΣΠΠΑ.
- Ενημερώνει τους δημότες για τον ρόλο των ΤοΣΠΠΑ.
- Τηρεί αρχείο για τις αναφορές και τα προβλήματα που αφορούν το ΤοΣΠΠΑ.
- Τηρεί μητρώο φορέων παροχής κοινωνικών υπηρεσιών της περιοχής.
- Συντάσσει εκθέσεις πεπραγμένων ανά έτος ή και ανά τρίμηνο.

XV. ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΕΜΨΥΧΩΤΩΝ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

1. Ο νόμος «Μερική Απασχόληση στο Δημόσιο, στους Ο.Τ.Α. και στα Ν.Π.Δ.Δ.» (3250/7/704, ΦΕΚ 124, τευχ. πρώτο) παρέχει τη δυνατότητα στους οργανισμούς αυτούς να προσλάβουν προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, μερικής απασχόλησης, για την κάλυψη αναγκών κοινωνικού χαρακτήρα προς τους πολίτες.

2. Η διάρκεια της ανωτέρω σύμβασης δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δεκαοκτώ μήνες. Νέα σύμβαση με τον ίδιο απασχολούμενο επιτρέπεται να καταρτισθεί μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών, τουλάχιστον, από τη λήξη της προηγούμενης. Ο χρόνος εργασίας για

κάθε συμβασιούχο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις είκοσι ώρες ανά εβδομάδα.

3. Ως υπηρεσία κοινωνικού χαρακτήρα αναγνωρίζεται με τον νόμο αυτόν και η ενημέρωση και πληροφόρηση των πολιτών, υπηρεσία που κατ' εξοχήν παρέχεται από τους εμπυχωτές που καλούνται να στηρίξουν τα ΤοΣΠΠΑ.

4. Για την παροχή υπηρεσιών με καθεστώς μερικής απασχόλησης, οι φορείς της παρ. 1 καταρτίζουν αντίστοιχο ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο, το οποίο υποβάλλεται αρμοδίως και εγκρίνεται από τριμελή επιτροπή που απαρτίζεται από τους Υφυπουργούς (α) Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, (β) Οικονομίας και Οικονομικών και (γ) Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

5. Στο επιχειρησιακό σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνονται ιδίως τα πιο κάτω στοιχεία:

- α) οι ειδικές ανάγκες που δικαιολογούν την παροχή υπηρεσιών με μερική απασχόληση
- β) ο αριθμός αυτών που θα προσληφθούν, κατά τομείς υπηρεσιών, κοινωνικού κυρίως, χαρακτήρα
- γ) ο τρόπος ελέγχου της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών.

6. Ο έλεγχος της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών μπορεί να γίνει:

- α) Με απολογιστικές τριμηνιαίες και ετήσιες εκθέσεις που υποβάλλονται από τους εμπυχωτές και όπου επισημαίνονται τα προβλήματα και οι ελλείψεις στην υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδίου ανά τοπική κοινωνία, καθώς και τα τυχόν προβλήματα που υπάρχουν κατά τη συνεργασία με τοπικούς φορείς.
- β) Συναντήσεις, υπό μορφή επιτόπιων επισκέψεων ή ημερίδων, των υπευθύνων του προγράμματος με εμπυχωτές, ώστε να συζητηθούν τα ανακύπτοντα προβλήματα του προγράμματος.
- γ) Επιτόπια εξέταση προβλημάτων από υπευθύνους του προγράμματος, που θα επισκέπτονται τους κατά τόπους δήμους και

θα συζητούν με τις δημοτικές αρχές, τους πολίτες και τους εμπυχωτές.

δ) Συνεργασία με τους τοπικούς κοινωνικούς φορείς και τα τοπικά συμβούλια πρόληψης της παραβατικότητας για τον έλεγχο υλοποίησης και αξιολόγησης του σχεδίου.

ε) Εκθέσεις από τις δημοτικές αρχές ανά έτος, με αξιολόγηση του έργου των εμπυχωτών.

7. Η χρηματοδότηση για την παροχή υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα προέρχεται ιδίως από:

α) Ειδικές πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

β) Πιστώσεις του προϋπολογισμού των φορέων που προσλαμβάνουν προσωπικό με καθεστώς μερικής απασχόλησης.

γ) Προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δ) Χρηματοδοτήσεις από άλλες πηγές.

Οι πιο πάνω χρηματοδοτήσεις περιλαμβάνονται σε αυτοτελείς κωδικούς αριθμούς, ενταγμένους στον προϋπολογισμό του οικείου φορέα, ο οποίος προσλαμβάνει προσωπικό μερικής απασχόλησης.

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΕΩΝ

I. ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

1. Όταν ένα άτομο αντιμετωπίζει έντονα οικονομικά προβλήματα, είναι άνεργο και στερείται οικογενειακής και κοινωνικής στήριξης, είναι πιθανό να παρασυρθεί από απόγνωση σε αποκλίνουσες ή και παραβατικές συμπεριφορές.

2. Επιβάλλεται, επομένως, η αναζήτηση θέσεων εργασίας, μέσω των τοπικών γραφείων του ΟΑΕΔ ή άλλων φορέων που ασχολούνται με την απασχόληση («Παρατηρητήρια Απασχόλησης Δήμων» - Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης κ.λπ.), καθώς και με προγράμματα κατάρτισης, ώστε το άτομο που ανήκει σε μια τέτοια ευπαθή κατηγορία, να εξασφαλίσει εργασία και να αισθανθεί έτσι χρήσιμο για την κοινωνία και για τον εαυτό του, εντασσόμενο σ' ένα κοινωνικό περιβάλλον. Μέσω της κοινωνικής αυτής ένταξης και της εργασιακής απασχόλησης είναι προφανές ότι θα τονωθεί η αυτοεκτίμηση του ατόμου, θα ενισχυθεί η οικονομική του ανεξαρτησία, ώστε να αποτραπεί η εκ μέρους του τέλεση αδικημάτων οικονομικού χαρακτήρα, και επιπλέον, θα του δοθεί η δυνατότητα να νιώσει αυτοδυναμία και ασφάλεια μέσα στο στενά οικογενειακό, αλλά και στο ευρύτερο περιβάλλον του.

3. Στο πλαίσιο αυτό, τα Συμβούλια Πρόληψης της Παραβατικότητας μπορούν να προβούν σε συντονισμένες δράσεις μέσα από φορείς προώθησης της απασχόλησης όπως είναι τα προαναφερθέντα «Παρατηρητήρια Απασχόλησης», τα «Γραφεία Διασύνδεσης», τα ΚΕΚ των Δήμων ή τα τοπικά γραφεία του ΟΑΕΔ.

Για τον συντονισμό αυτόν ακολουθείται μια ανάλογη μεθοδολογία με αυτήν του ΟΑΕΔ, με τον οποίο τα Συμβούλια βρίσκονται σε συνεχή επικοινωνία και συνεργάζονται στενά. Η αποτελεσματικότητα αυτής της προσπάθειας συνίσταται κυρίως στην άμεση επαφή τόσο με την τοπική αγορά εργασίας όσο και με τους ανέργους μιας τοπικής κοινωνίας. Ο άνεργος μπορεί να ενημερωθεί μέσω των πιο πάνω φορέων για τα κατωτέρω θέματα:

- επιδοτούμενες επιχειρήσεις για πρόσληψη ατόμων τα οποία απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό
- προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων (προϋποθέσεις)
- Εξειδίκευση σε αντικείμενα κατάρτισης:
 - υγεία και πρόνοια
 - οικονομία και διοίκηση
 - πληροφορική
 - τουριστικά και παροχή υπηρεσιών
 - αγροτικά
 - τεχνικά και μεταφορών
- δυνατότητα ιατροφαρμακευτικής κάλυψης
- απονομή μειωμένης σύνταξης απασχολούμενων σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες

4. Δεν παρέχεται απρόσωπη και γενικευμένη πληροφόρηση. Αποβλέπουμε στην ψυχολογική υποστήριξη του ανέργου, και την τόνωση της αυτοπεποίθησής του, ούτως ώστε να μπορεί αυτός να διεκδικήσει καλύτερα και αποτελεσματικότερα μια θέση εργασίας. Γενικότερα, η εξατομικευμένη προσέγγιση είναι ένας βασικός παράγοντας επιτυχίας, γιατί με αυτήν μπορεί να αναπτερωθεί το ηθικό του νέου, πράγμα ιδιαίτερα σημαντικό, αφού οι περισσότεροι είναι απογοητευμένοι και απαισιόδοξοι, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για μακροχρόνια ανέργους.

5. Από τη δράση αυτή ωφελούμενες ομάδες είναι κυρίως οι άνεργοι νέοι και νέες, οι άνεργοι ενήλικες, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι γυναίκες και τα άτομα ευπαθών κοινωνικά ομάδων (μετανάστες, νεαρά παραβατικά άτομα, νεαρά άτομα που βρίσκονται σε κοινωνικό κίνδυνο, απεξαρτημένα άτομα, κακοποιημένες γυναίκες και παιδιά, γυναίκες αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών κ.ά.)

6. Τα αποτελέσματα που αναμένουμε από την προαναφερόμενη δράση αφορούν αφενός την επανένταξη νεαρών παραβατικών ατόμων, ατόμων δηλαδή που τους έχουν επιβληθεί αναμορφωτικά μέτρα ή ποινικός σωφρονισμός, αποφυλακισμένων ατόμων και αφετέρου την αναστολή ή πρόληψη από κάθε μορφής πιθανή παραβατικότητα ατόμων που βρίσκονται σε ειδικές κοινωνικοοικονομικές συνθήκες ή ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας. Μια τέτοια κοινωνική επανένταξη θα έχει επιπλέον ως συνέπεια την εμπέδωση της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής αλληλεγγύης σε τοπικό επίπεδο και, άρα, την ενδυνάμωση του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών.

ΙΙ. ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ (ΕΞΩ)ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ

1. Υπάρχει ένα σημαντικό τμήμα του συνολικού αριθμού των εφήβων που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικογενειακά και ψυχολογικά προβλήματα, με αποτέλεσμα η συμπεριφορά τους ενδοσχολικά και εξωσχολικά να είναι παραβατική και να δημιουργείται έτσι πρόβλημα στην κοινωνική ζωή της τοπικής κοινωνίας αλλά και στα ίδια τα εμπλεκόμενα άτομα.

2. Ιδιαίτερα η χρήση αλλά και η διακίνηση ναρκωτικών ουσιών στους χώρους των σχολικών μονάδων τείνει να αποτελέσει μεγάλο

πρόβλημα για την εύρυθμη λειτουργία των σχολείων και τις σχέσεις των μαθητών μεταξύ τους, ενδοσχολικές και εξωσχολικές.

3. Σκοπός της δράσης των ΤοΣΠΠΑ και των τυχόν εμπυχωτών στον συγκεκριμένο τομέα θα πρέπει να είναι σε πρώτη φάση η συνεχής επικοινωνία και συνεργασία με τις Δημοτικές Επιτροπές Παιδείας, τους Συλλόγους Διδασκόντων και τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων. Στον ενδοσχολικό χώρο είναι δύσκολη και άσκοπη η όποια παρέμβαση Συμβουλίων - Εμπυχωτών, και αυτό διότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία οι Διευθυντές και οι Σύλλογοι Διδασκόντων έχουν την πλήρη ευθύνη για όλα όσα εκεί συμβαίνουν. Όμως, τα Συμβούλια μπορούν να καλύψουν ένα σημαντικό κενό που έχει αφήσει η Πολιτεία, αυτό της ουσιαστικής ενημέρωσης των διδασκόντων, μαθητών και γονέων - κηδεμόνων, σχετικά με το μείζον θέμα της πρόληψης στη διάδοση των ναρκωτικών, μέσα από διοργάνωση ομιλιών εκ μέρους ειδικών επιστημόνων ή θεατρικών παραστάσεων για τα θέματα αυτά από τους ίδιους τους μαθητές, ή ακόμη, με προβολή ταινιών. Επίσης, τα Συμβούλια μπορούν να μεσολαβήσουν για άμεση παρέμβαση των αρμοδίων υπηρεσιών (π.χ. ΟΚΑΝΑ) σε περιπτώσεις χρηστών - μαθητών, και για τη στήριξη σε οικογένειες μαθητών που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα και έχουν ανάλογη ενδοσχολική συμπεριφορά.

4. Ένας άλλος σκοπός δράσης των Συμβουλίων είναι η διαμεσολάβηση για παρέμβαση των αρμόδιων κοινωνικών υπηρεσιών είτε του Δήμου είτε άλλων φορέων του Δημοσίου προς στήριξη οικογενειών μαθητών που έχουν έντονα οικογενειακά προβλήματα προερχόμενα από διάφορες αιτίες (ενδοοικογενειακή βία, μακροχρόνια ανεργία, προβλήματα υγείας και σωματικές ή ψυχικές παθήσεις των γονέων κ.λπ.). Αυτό πάντα σε συνεργασία με τους οικείους Συλλόγους Γονέων - Κηδεμόνων.

5. Επίσης τα Συμβούλια μπορούν να συνδράμουν σε αιτήματα Διευθυντών σχολικών μονάδων και Συλλόγων Γονέων - Κηδεμόνων (με τη μορφή επαφών και παραστάσεων ενώπιον των αρμοδίων δημοτικών αρχών ή με την ενθάρρυνση δημιουργίας σωμάτων εθελοντών), σχετικά με τη φύλαξη και τον σωστό φωτισμό των σχολικών συγκροτημάτων, ιδίως τις νυκτερινές ώρες.

6. Τέλος, στις αρμοδιότητες και τους σκοπούς των Συμβουλίων εντάσσεται η συνεργασία με αρμόδιους φορείς για την επαρκή φύλαξη των χώρων έξω από τις εισόδους των σχολικών συγκροτημάτων, ιδίως κατά τις ώρες προσέλευσης και αποχώρησης των μαθητών.

ΙΙΙ. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ

1. Η καταγραφή και μελέτη της παραβατικότητας συντελεί καθοριστικά στην έρευνα, ανάλυση και επίλυση των προβλημάτων που ανακύπτουν μέσα από αυτήν. Η ύπαρξη βάσεων δεδομένων, με στοιχεία τα οποία αναδεικνύουν προβλήματα των Δήμων και των Κοινοτήτων, αποτελεί ασφαλώς ένα άριστο εργαλείο στη διάθεση των κατά τόπους ΤοΣΠΠΑ.

Μέσα από την καταγραφή της παραβατικότητας επιτυγχάνουμε στόχους όπως ο εντοπισμός των περιοχών με προβλήματα παραβατικής συμπεριφοράς και με ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Η επίλυση τέτοιων προβλημάτων δεν βοηθάει μόνο στην εξάλειψη ή μείωση της παραβατικότητας αλλά συμβάλλει και στην ποιοτική αναβάθμιση της περιοχής, ώστε οι πολίτες να αισθάνονται πιο ασφαλείς αλλά και η περιοχή τους να τύχει περαιτέρω ανάπτυξης.

Για να μπορέσουμε να καταγράψουμε την παραβατικότητα στον Δήμο η την Κοινότητα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας όχι μόνο τις ιδιαιτερότητές τους αλλά και τον ειδικότερο κάθε φορά σκοπό για τον οποίο πραγματοποιείται η καταγραφή. Δύο πηγές πληροφόρησης που μπορούν ενδεχομένως να χαρακτηρισθούν ως οι πλέον πρόσφορες είναι η αστυνομία και η τοπική κοινωνία.

2. Όσον αφορά την αστυνομία, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα στατιστικά στοιχεία, που ήδη βρίσκονται στη διάθεσή της και αφορούν την παραβατικότητα της περιοχής. Επιπλέον, μια συνάντηση με τον υπεύθυνο του τοπικού αστυνομικού τμήματος, καθώς και με τις αρμόδιες αστυνομικές υπηρεσίες, θα μας έδινε μια πιο σαφή εικόνα για το τι συμβαίνει στην περιοχή. Ιδίως η συζήτηση με τους λεγόμενους «αστυνομικούς της γειτονιάς», που έρχονται σε άμεση επαφή με τους πολίτες και με τα προβλήματα που αυτοί αντιμετωπίζουν, θα μας έδινε ακόμη περισσότερα στοιχεία.

Το μειονέκτημα που προκύπτει από τη χρήση των στοιχείων της αστυνομίας είναι ότι αυτά περιλαμβάνουν μόνο το καταγεγραμμένο έγκλημα. Αυτό σημαίνει ότι οι περιπτώσεις που δεν υποπίπτουν σε γνώση των αστυνομικών αρχών ή που επιλύθηκαν με εξωδικαστικό τρόπο, χωρίς περαιτέρω διαδικασίες, δεν περιλαμβάνονται στα στοιχεία αυτά.

3. Εξάλλου, όσον αφορά τη χρήση στοιχείων από την τοπική κοινωνία, η καταγραφή της τοπικής παραβατικότητας μπορεί να γίνεται είτε μέσω περιστατικών που γνωστοποιούνται στα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης, είτε και μέσω ερωτηματολογίων τα οποία συμπληρώνονται από τους δημότες σε σχέση με περιστατικά παραβατικότητας που υπέπεσαν στην αντίληψή τους. *Στην περίπτωση συλλογής στοιχείων μέσω των περιστατικών*

δημιουργείται βάση δεδομένων, ώστε να καταγραφούν τα προβλήματα, να γίνει ιεράρχηση αναγκών σε σχέση με την παραβατικότητα και να δοθεί έμφαση σ' αυτά που χρειάζονται άμεση επίλυση, ταυτόχρονα, δε, να ευαισθητοποιηθούν οι πολίτες της περιοχής, ώστε να αναλάβουν ενεργό δράση. Στην περίπτωση, πάλι, που θα χρησιμοποιηθούν *ερωτηματολόγια* παρέχεται η δυνατότητα να ερευνηθεί, μέσω αυτών, ο λεγόμενος «σκοτεινός αριθμός» της παραβατικότητας και να εντοπισθούν, έτσι, οι διαφορές σε σύγκριση με τα επίσημα στοιχεία, ώστε να προκύψει μια ολοκληρωμένη εικόνα για το είδος και την έκταση της πραγματικής παραβατικότητας μιας περιοχής. Το πρόβλημα, πάντως, που ανακύπτει στην περίπτωση χρήσης ερωτηματολογίων είναι ότι απαιτείται τεχνογνωσία για την επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων καθώς και ότι, επομένως, επιβάλλεται η εξασφάλιση δαπάνης για την αμοιβή αυτής της εργασίας. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα Τοπικά Συμβούλια μπορούν να προβλέψουν και να περιλάβουν μεταξύ των μελών τους κάποιους επιστήμονες με εμπειρία στην ανάλυση δεδομένων (κοινωνιολόγους, ψυχολόγους κ.λπ.) ή, σε πλέον περίπλοκες έρευνες, να απευθυνθούν σε Πανεπιστήμια εντός και εκτός συνόρων, τα οποία θα ενδιαφέρονταν για μια τέτοιου είδους έρευνα.

Άλλοι τρόποι συλλογής στοιχείων είναι οι *κατ' ιδίαν συνεντεύξεις* με τα άτομα που απασχολούνται στον Δήμο ή την Κοινότητα, τα σχολεία, τα καταστήματα καθώς και τους τοπικούς συλλόγους.

4. Όποια και αν είναι η μέθοδος συλλογής αυτών των στοιχείων, αυτό που επιτυγχάνουμε συλλέγοντάς τα είναι να πάρουμε πληροφορίες για το είδος παραβατικών συμπεριφορών που υπάρχουν στην υπό έρευνα περιοχή, τα ποσοστά αυτών των συμπεριφορών, καθώς και πληροφορίες για τον «φόβο του εγκλήματος». Αυτές οι πληροφορίες θα μας διευκολύνουν για το

είδος των προγραμμάτων που ενδείκνυται να πραγματοποιήσουμε, καθώς και για την καλύτερη εφαρμογή των ήδη υπαρχόντων, κυρίως εάν τα συνδυάσουμε με μια βάση δεδομένων για τις υπηρεσίες που λειτουργούν προς αντιμετώπιση και πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς, και δη τόσο στην περιοχή του συγκεκριμένου Δήμου ή Κοινότητας, όσο και εκτός των ορίων αυτών.

5. Επιπλέον, με τη συλλογή των παραπάνω στοιχείων θα μπορούμε να έχουμε κάποιες ειδικότερες πληροφορίες για τις τυχόν «συμμορίες» ή, καλύτερα, για τις ομάδες των παραβατών και το πεδίο δράσης τους. Αυτό θα μας δώσει τη δυνατότητα να πάρουμε τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μειώσουμε τις ευκαιρίες για *ομαδική παραβατική συμπεριφορά*, καθώς επίσης και για να αποτρέψουμε τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ομάδων και συγκεκριμένων παραβατικών συμπεριφορών σε προβληματικές περιοχές.

6. Για την επίτευξη αυτών των στόχων και ιδίως του στόχου για μείωση της παραβατικότητας, υπάρχει δυνατότητα για σειρά από επιμέρους δράσεις:

Ειδικότερα, *στον τομέα του σχεδιασμού και προώθησης επιμέρους δράσεων* μπορούμε να κινηθούμε σε πολλαπλά επίπεδα. Για παράδειγμα, όσον αφορά τον ρατσισμό μπορούμε να διοργανώσουμε εκστρατείες ενημέρωσης, διαλέξεις κ.λπ., κατά τις οποίες θα εξηγούμε το πρόβλημα καθώς και τις προτάσεις που έχουμε για την επίλυσή του. Καλό θα ήταν τέτοιες προσπάθειες να γίνονται σε συνεργασία με συλλόγους της περιοχής, έτσι ώστε να έχουμε μεγαλύτερο πεδίο δράσης και απήχηση. Θα μπορούσε π.χ. να οργανωθεί, σε συνεργασία με τον θεατρικό σύλλογο της περιοχής, μια παράσταση η οποία θα σχετιζόταν με το φαινόμενο του ρατσισμού και πώς αυτό μπορεί να οδηγήσει σε παραβατικές συμπεριφορές. Επίσης, *στην περίπτωση της ξενοφοβίας* και του

τρόπου με τον οποίο αυτή μπορεί να αντιμετωπισθεί, δράσεις όπως η μετάκληση ξένων χορευτικών συγκροτημάτων θα μπορούσαν να λειτουργήσουν θετικά ώστε οι δημότες να γνωρίσουν τα άτομα που προέρχονται από διαφορετικές χώρες και να έλθουν σε επαφή με την κουλτούρα αυτών των ατόμων. Εκδηλώσεις όπως αυτές δημιουργούν, ασφαλώς, πρόσφορο έδαφος για την εξάλειψη τυχόν λανθασμένων αντιλήψεων ως προς τους μετανάστες και τους αλλοδαπούς, γενικότερα.

Συνακόλουθα, με τις δράσεις αυτές επιτυγχάνουμε την ενσωμάτωση των μεταναστών στην τοπική κοινότητα καθώς αποτρέπουμε τη δημιουργία γκετοποιημένων συνοικιών, κατοικημένων, δηλ., αμιγώς από συγκεκριμένες εθνότητες. Επίσης, η διαφορετικότητα παύει, με τις δράσεις αυτές, να αποτελεί αρνητικό σημείο αναφοράς και οι πιθανότητες να οργανωθούν συμμορίες αλλοδαπών ανηλίκων μειώνονται αισθητά.

7. Ένα ακόμη παράδειγμα αφορά τις περιπτώσεις *ενδο-οικογενειακής βίας*. Εδώ, εκτός από τις παραπάνω δράσεις, μπορούμε επίσης να βοηθήσουμε το θύμα ή τον δράστη και σε ατομικό επίπεδο, εφόσον, βέβαια, μας ζητηθεί βοήθεια ή μας αναφερθούν τέτοιες περιπτώσεις. Εφόσον, πάντως, ο Δήμος ή η Κοινότητα διαθέτει υπηρεσία που ασχολείται με αυτά τα θέματα, τότε παραπέμπουμε το συμβάν στην υπηρεσία αυτή. Σε περιπτώσεις όμως που δεν υπάρχει τέτοια υποδομή, φροντίζουμε ώστε ο εμπλεκόμενος να απευθυνθεί σε κάποια αρμόδια υπηρεσία, στέγη γυναικών, Αρχιεπισκοπή, κ.λπ. Καλό θα ήταν, πάντως, να παρακολουθήσουμε, στη συνέχεια, την πορεία της υπόθεσης, ώστε εάν χρειασθεί να παρέμβουμε.

8. Ο πολίτης και η ενεργή εμπλοκή του στα θέματα του Δήμου ή της Κοινότητας είναι ένα σημείο το οποίο θα λειτουργήσει καταλυτικά στην επιτυχή λειτουργία των ΤοΣΠΠΑ. Ιδίως με τη *σύσταση*

εθελοντικών ομάδων μπορούμε να επεκτείνουμε τις δράσεις μας σε πολλούς τομείς. Η σύσταση μιας ομάδας, η οποία θα επισκεπτόταν μοναχικά άτομα του Δήμου ή της Κοινότητας που χρήζουν βοήθειας, μπορεί όχι μόνο να βοηθήσει τα άτομα αυτά αλλά και να μειώσει τις πιθανότητες θυματοποίησής τους. Εξάλλου, η κινητικότητα που θα υπάρχει στα σπίτια αυτών των μοναχικών ατόμων πιθανότατα θα αποτρέψει παραβατικές συμπεριφορές και θα αυξήσει το αίσθημα ασφάλειας του πολίτη. Επίσης, δράσεις μπορούν να αναληφθούν και σε χώρους έξω από τις αμιγείς κατοικίες. Μια κατηγορία ατόμων τα οποία θα ήταν ενδεχομένως διατεθειμένα να βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση είναι εκείνα της μέσης και τρίτης ηλικίας. Χωρισμένοι κατά ομάδες και περιοχές μπορούν οι εθελοντές αυτοί να επισκέπτονται παιδικές χαρές και σχολεία, βοηθώντας ουσιαστικά, αλλά και δίνοντας την αίσθηση της κινητικότητας στην περιοχή.

9. Το πιο βασικό, που ίσως πρέπει να λάβουμε υπόψη μας είναι ότι όσο περισσότερα άτομα είναι ενημερωμένα για θέματα πρόληψης, τόσο περισσότερα θα είναι εκείνα στα οποία θα επεκταθεί αυτή η ενημέρωση, καθώς ο ένας θα ενημερώνει τον άλλο και θα λαμβάνονται έτσι τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα για τη μείωση της παραβατικότητας μέσω της πληροφόρησης. Μέσα από αυτά τα προγράμματα εθελοντισμού θα μπορούμε να συστήσουμε και ειδικότερες ομάδες, όπως π.χ. για βοήθεια στο σπίτι, διανομή φαγητού ή άλλων αγαθών σε οικογένειες που τα έχουν ανάγκη, καθώς επίσης και για μεταφορά πολιτών από ευπαθείς ομάδες σε τράπεζες, γιατρούς κ.λπ.

10. Ένα πρόβλημα το οποίο αναγνωρίζεται από όλους τους Δήμους και Κοινότητες ως μείζονος σημασίας είναι η *νεανική παραβατικότητα*. Το πρόβλημα αυτό μπορεί να αντιμετωπισθεί, μεταξύ άλλων, και με τη σύσταση κέντρων νεότητας τα οποία θα προσφέρουν στους νέους εναλλακτικούς τρόπους διασκέδασης αλλά

και μάθησης. Ειδικότερα, τα κέντρα αυτά, πέρα από το να αναπτύσσουν δραστηριότητες με χαρακτήρα αναψυχής και ψυχαγωγίας, θα μπορούν να λειτουργούν και ως αίθουσες σεμιναρίων, ώστε, σε συνεργασία με τη Γραμματεία Νέας Γενιάς, τον Δήμο ή την Κοινότητα, αλλά και τους κατά τόπους ΟΑΕΔ, να δίνουν μαθησιακά εφόδια στους νέους της περιοχής. Η λειτουργία τέτοιων κέντρων θα μπορούσε να γίνεται σε συνεργασία με τους ίδιους τους νέους, υπό μορφή εθελοντισμού. Με αυτόν τον τρόπο θα δώσουμε διεξόδους έκφρασης σε αυτούς και ταυτόχρονα θα μπορέσουμε να στηρίξουμε τυχόν πρωτοβουλίες τους, παρέχοντάς τους την αίσθηση ότι είναι και αυτοί ενεργά μέλη του Δήμου ή της Κοινότητας.

11. Μέσω του Δήμου ή της Κοινότητας θα πρέπει, τέλος, να γίνει προσπάθεια για τη *σύσταση κοινωνικών υπηρεσιών* όπου αυτές δεν έχουν ακόμη λειτουργήσει, αλλά και για την ενδυνάμωση όσων ήδη λειτουργούν. Οι τοπικοί φορείς, όπως δικηγορικοί σύλλογοι, ιατρικοί συλλογή κ.λπ., θα πρέπει να συνδεθούν με την υποδομή του Δήμου ή της Κοινότητας, ώστε να μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, όπου αυτό χρειάζεται. Για παράδειγμα, όταν έχουμε έντονο φαινόμενο διαπληκτισμών στην τοπική κοινωνία αναφορικά με τα όρια οικοπέδων ή τη ρίψη υδάτων, τότε μπορούμε σε συνεργασία με τον δικηγόρο της περιοχής ή με τον *θεσμό του διαμεσολαβητή* να εξηγήσουμε στους ενδιαφερόμενους τη νομοθεσία που υπάρχει αναφορικά με αυτά τα ζητήματα καθώς και να λύσουμε την όποια παρεξήγηση, αποτρέποντας, έτσι, τις εκατέρωθεν μηνύσεις.

IV. ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η ενίσχυση του κινήματος εθελοντισμού και η ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών σε συλλογικές δράσεις που βασίζονται στην

εθελοντική προσφορά μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην πρόληψη της παραβατικότητας, και ιδίως της «καθημερινής» παραβατικότητας, στο επίπεδο της τοπικής κοινωνίας.

Η ανάπτυξη του εθελοντισμού μπορεί να συμβάλει είτε διότι προσφέρονται δημιουργικές διέξοδοι απασχόλησης σε ευαίσθητες πληθυσμιακές ομάδες του Δήμου ή της Κοινότητας, είτε και διότι αξιοποιείται ο ελεύθερος χρόνος εθελοντών σε προγράμματα πρόληψης παραβατικότητας και κοινωνικής εργασίας.

Οι εθελοντές μπορούν να συνδράμουν με πολλούς τρόπους στην αποστολή των ΤοΣΠΠΑ:

- Προστατεύοντας ελεύθερους χώρους, χώρους πρασίνου, παιδικές χαρές, χώρους γύρω από σχολεία ή εγκαταλειμμένα κτίρια της περιοχής τους, ώστε αυτά να μη γίνονται στέκια παράνομων δράσεων.
- Βοηθώντας στην καταγραφή της εγκληματικότητας/ παραβατικότητας και των ιδιαιτεροτήτων κάθε περιοχής.
- Συμβάλλοντας στην ενημέρωση των κατοίκων μιας περιοχής για θέματα πρόληψης της παραβατικότητας (οδική συμπεριφορά, χρήση ναρκωτικών ουσιών, ενδοοικογενειακή βία, σχολική βία, κακοποίηση και εκμετάλλευση γυναικών και ανηλίκων, κ.λπ.).
- Συμμετέχοντας σε προγράμματα στήριξης και ενσωμάτωσης ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων (πρώην χρηστών, αποφυλακισθέντων, αλλοδαπών κ.λπ.).
- Συμμετέχοντας σε κοινωνικές δράσεις αλληλεγγύης και υποστήριξης συμπολιτών τους που τους έχουν ανάγκη.
- Αναπτύσσοντας πρωτοβουλίες για πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες που θα δίνουν δημιουργικές διεξόδους κυρίως στους νέους.
- Συμμετέχοντας και πλαισιώνοντας πρωτοβουλίες κοινωνικών φορέων, όπως θεραπευτικών κοινοτήτων, ιατρικών συλλόγων,

συλλόγων γονέων κ.λπ., που στοχεύουν στην πρόληψη της παραβατικότητας.

- Παρέχοντας πληροφόρηση και βοήθεια σε θύματα εγκληματικών πράξεων (κακοποιημένες γυναίκες, παιδιά θύματα εκμετάλλευσης κ.λπ.).
- Υποστηρίζοντας γραμματειακά ή διοικητικά τα Συμβούλια.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ & ΤΗΛΕΦΩΝΑ

I. Εάν υπάρχει πρόβλημα ναρκωτικών ουσιών...

1. «Ανοικτές γραμμές» τηλεφωνικής επικοινωνίας.

Αριθμός Άμεσης Τηλεφωνικής Επέμβασης για τα Ναρκωτικά: 109.

SOS, Μονάδα Επείγουσας Τηλεφωνικής Βοήθειας (Ιατρικές Συμβουλές), ώρες: 8.00-24.00, τηλ.: 175.

Ανοιχτή Γραμμή Μονάδα απεξάρτησης τοξικομανών -αλκοολικών, ώρες 10.00-20.00 (εκτός Σαββάτου και Κυριακής), τηλ.: 210 - 36.17.089.

Εθνικό Κέντρο Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας: 197.

Τηλεφωνική Γραμμή SOS του Ο.ΚΑ.ΝΑ.: 1031, Δευτέρα - Πέμπτη 8.00 - 20.00, Παρασκευή 8.00 - 16.00.

Τηλεφωνική Γραμμή Ψυχολογικής Υποστήριξης του Θεραπευτικού Προγράμματος Ιθάκη (Θεσσαλονίκη): 11 45, Δευτέρα - Παρασκευή 9.00 - 21.00. Απευθύνεται σε συγγενείς και φίλους καθώς και στα ίδια τα εξαρτημένα άτομα.

Νοσοκομείο «Αιγινήτειο»: Βασ. Σοφίας 72-74, Τηλ. 210.72.20.458 & 210.72.89.408.

Δημοτικά Ιατρεία: Ερεσσού 69 και Τοσίτσα, Τηλ. 210.33.04.004-5.

Πολυιατρείο «Γιατροί του Κόσμου»: Σαπφούς 12 (Πλ. Κουμουνδούρου), Τηλ. 210.32.13.485.

Πολυιατρείο «Πράξις»: Παιωνίου 5, Τηλ. 210.82.13.704, Fax: 210.82.13.713, Θεσ/νίκη: Αρκαδιουπόλεως 1 και Αγ. Δημητρίου, Τηλ. 2310.55.61.45.

Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός: Λυκαβηττού 1, Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας, Τηλ. 210.36.39.538 & 210.36.13.848.

Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών: Νοταρά 58, Τηλ. 210.82.34.005, 210.82.19.020, 210.82.13.300, 210.88.118.24.

Α΄ Μονάδα Υποκατάστασης: Ερεσσού 40, Τηλ. 210.33.04.265-70.

Β΄ Μονάδα Υποκατάστασης: Καποδιστρίου 46, Τηλ. 210.52.36.288 & 210.52.37.255.

Πρόγραμμα «Ιάσων»: Ιουλιανού 18α, Τηλ. 210.82.20.088 (9.00-13.00) & 210.82.20.098.

Ναρκομανείς Ανώνυμοι: 3^{ης} Σεπτεμβρίου 21, Τηλ. 210.34.74.777 (καθημερινά 11.00-12.30 και 18.20-20.00), Υπερίωνος 1 και Δημόφωντος (καθημερινά 12:30-14:00 και 20:30-22:00).

«Άρσις» - Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων: Δεριγνύ 26 και 3^{ης} Σεπτεμβρίου, Τηλ. 210.82.59.880.

Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής: Ξενώνας Εξαρτημένων Γυναίκων, Ταυγέτου 21, Π. Ψυχικό, Τηλ. 210.67.28.781.

Αδελφές «Μητέρα Τερέζα»: Αχαρνών 97 και Ιθάκης, Τηλ. 210.82.54.770 (καθημερινά 8.00-12.00 και 16.00-19.00 τις Πέμπτες οδός Αίμωνος 79, Τηλ. 210.51.42.219).

ΚάρITAS Αθήνας - προσφυγικό έργο: Καποδιστρίου 52, Τηλ. 210.52.46637 (καθημερινά, 8:00-16:00).

«Κίνημα Αγάπης» της Αρχιεπισκοπής Αθηνών: Αγίας Φιλοθέης 19, Τηλ. 210.32.23.590.

Συμβουλευτικός Σταθμός AIDS: 210.72.39.945 (9.00-15.00, κατόπιν ραντεβού), τηλεφ. γραμμή, 722.22.22 (9.00-21.00, εκτός Σαββατοκύριακου).

2. Συμβουλευτικά Κέντρα Θεραπευτικών Κοινοτήτων του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.)

Το ΚΕ.Θ.Ε.Α., αυτοδιοικούμενο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, είναι το μεγαλύτερο δίκτυο υπηρεσιών για την αντιμετώπιση της χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών στην Ελλάδα και έχει ως κύριους στόχους την απεξάρτηση και την κοινωνική επανένταξη των εξαρτημένων ατόμων. Αποτελεί έναν από τους βασικούς φορείς εφαρμογής του εθνικού σχεδίου δράσης και είναι σύμβουλος οργανισμός του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου του ΟΗΕ σε θέματα ναρκωτικών. Οι υπηρεσίες του ΚΕ.Θ.Ε.Α. απευθύνονται τόσο στους χρήστες ουσιών όσο και στις οικογένειές τους, παρέχονται δωρεάν, στηρίζονται στην αντιμετώπιση της εξάρτησης χωρίς φαρμακευτικές ουσίες και στην οικειοθελή προσέλευση και ενεργητική συμμετοχή του ατόμου.

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα είναι οι μονάδες στις οποίες γίνεται η πρώτη επαφή του χρήστη με το πρόγραμμα και από εκεί ξεκινά η πορεία του στη θεραπεία. Η λειτουργία των Συμβουλευτικών Κέντρων συνίσταται στο τρίπτυχο «ενημέρωση, κινητοποίηση, προετοιμασία». Η φάση αυτή διαρκεί 8 έως 10 εβδομάδες περίπου και είναι εξωτερικής παρακολούθησης.

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΨΥΧΟΛ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΙΘΑΚΗ: 1145

Για ενήλικες

Αθήνα - Πειραιάς

Συμβουλευτικό Κέντρο του Κέντρου Πολλαπλής Παρέμβασης «Εξέλιξις»: Εμμ. Μπενάκη 84, 106 81 Αθήνα, τηλ.: 210 - 33.01.157-9.

Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Παρέμβαση»: Βαλτετσίου 37, 106 81 Αθήνα, τηλ.: 210 - 33.00.751, 210 - 33.00.779.

Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Διάβαση»: Σταυροπούλου 17β, 112 52 Αθήνα, τηλ.: 210 - 86.26.761, 210 - 86.64.259.

Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Εν Δράσει»: Τσαμαδού 7, 106 81 Αθήνας, τηλ.: 210 - 38.47.700.

Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Νόστος»: Ανδρούτσου 63, 185 32 Πειραιάς, τηλ.: 210 - 42.20.708, 210 - 41.11.341.

Συμβουλευτικό Κέντρο του Μεταβατικού Κέντρου «MOSAIC»:
Δροσοπούλου 43 & Τήνου, 112 57 Αθήνα, τηλ. : 210 – 82.56.944,
210 – 82.57.164

**Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος
«ΑΛΦΑ» για νόμιμες εξαρτήσεις:** Χαρβούρη 1, 116 36 Αθήνα,
τηλ. : 210 – 92.37.777

Υπόλοιπη Ελλάδα

Θράκη: Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος
«Κιβωτός»: Ηροδότου 1, 681 00 Αλεξανδρούπολη, τηλ.: 25510 -
89.595, 25510 - 89.681.

Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Κιβωτός»:
Δημ. Μπλέτσα 19, 691 00 Κομοτηνή, τηλ.: 25310 – 37.842

Ανατολική Μακεδονία: Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού
Προγράμματος «Κιβωτός»: Τσολάκη & Αθηνάς, 654 03 Καβάλα,
τηλ.: 2510 - 22.31.31.

Κεντρική Μακεδονία: Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού
Προγράμματος «Ιθάκη»: Ευριπίδου 16, 546 35 Θεσσαλονίκη, τηλ.:
2310 - 21.20.30-1.

Θεσσαλία: Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος
«Έξοδος»: Κύπρου 103, 412 22 Λάρισα, τηλ.: 2410 - 25.48.63,
2410 - 25.45.97.

Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Έξοδος»:
Προύσσης & Μυριοφύτου, Πλατεία Εθνικών Αναμνήσεων 348 46 Ν.
Ιωνία Βόλου, τηλ.: 24210 - 80.246, 24210 - 64.615.

Κρήτη: Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος
«Αριάδνη»: Μίνωος & Μιχαήλ Αρχαγγέλου, 713 04 Ηράκλειο Κρήτης,
τηλ.: 2810 - 26.10.26, 2810 - 26.11.26.

Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Αριάδνη»:
Φιλελλήνων και Γιαμπουδάκη 7, 721 00 Άγιος Νικόλαος Κρήτης,
τηλ.: 28410 - 22.982

Για εφήβους

Αθήνα - Πειραιάς

Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Στροφή»: Φλωρίνης 13, 112 51 Αθήνα, τηλ.: 210 - 88.20.277, 210 - 86.49.839.

Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Πλεύση»: Μαγνησίας 25, 112 51 Αθήνα, τηλ.: 210 - 82.18.883.

Συμβουλευτικός Σταθμός Εφήβων του Θεραπευτικού Προγράμματος «Στροφή» στα Δικαστήρια Ανηλίκων Αθηνών: Δεγλήρη 2 & Λεωφ. Αλεξάνδρας, 115 22 Αθήνα, τηλ.: 210 - 64.37.740, 87.01.322.

Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Εξάντας» : Κολοκοτρώνη 93, 185 35 Πειραιάς, τηλ.: 210 4227940, 210 - 42.27.950.

Υπόλοιπη Ελλάδα

Μακεδονία: Συμβουλευτικό Κέντρο Εφήβων και Οικογενειών του Θεραπευτικού Προγράμματος «Ανάδυση»: Ρεμπέλου 7, 546 31 Θεσσαλονίκη, τηλ.: 2310 - 25.35.34, 2310 - 25.35.37-8.

Θεσσαλία: Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Πιλότος»: Προύσσης & Μυριοφύτου, Πλατεία Εθνικών Αναμνήσεων 348 46 Ν. Ιωνία Βόλου, τηλ.: 24210 - 80.246, 24210 - 64.615.

Πελοπόννησος: Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Οξυγόνο»: Φωκαίας 26, 262 26 Πάτρα, τηλ.: 2610 - 34.34.00.

Κρήτη: Συμβουλευτικό Κέντρο του Θεραπευτικού Προγράμματος «Αριάδνη»: Διονυσίου 1 & Σεφέρη, 716 01 Ν. Αλικαρνασσός, τηλ.: 2810 - 26.10.26, 2810 - 33.10.34

3. Σύλλογοι Οικογένειας

Σύλλογος Οικογένειας Προγράμματος «Παρέμβαση», Σολωμού 27, 106 81 Αθήνα, τηλ. 210 - 33.02.426, fax 210 -33.02.147.

Σύλλογος Οικογένειας Προγράμματος «Ιθάκη», Βαλτετσίου 60, 106 81 Αθήνα, τηλ. 210 - 33.09.067, fax 210 -38.04.572.

Σύλλογος Οικογένειας Προγράμματος «Ιθάκη», Δωδεκανήσου 3, 546 26 Θεσ/νίκη, τηλ. 2310 - 54.86.75, fax 2310 -54.20.14.

Σύλλογος Οικογένειας Προγράμματος «Στροφή», Μαγνησίας 34, 112 51 Αθήνα, τηλ. 210 - 82.15.294, fax 210 -88.15.034.

Σύλλογος Οικογένειας Προγράμματος «Πλεύση», Ζολιώτη 3, 112 51 Αθήνα, τηλ. 210 - 88.38.110, fax 210 - 82.35.152.

Σύλλογος Οικογένειας Προγράμματος «Έξοδος», Ηρώων Πολυτεχνείου 136, 413 35 Λάρισα, τηλ.: 2410 - 23.71.40, fax. 2410 - 23.71.40.

Σύλλογος Οικογένειας Προγράμματος «Διάβαση», Φυλής 217, 112 53 Αθήνα, τηλ. 210 - 86.52.556, fax. 210 - 86.59.246.

Σύλλογος Οικογένειας Προγράμματος «Νόστος», Υψηλάντου 73, 185 32 Πειραιάς, τηλ. 210 - 41.31.015, fax. 210 - 41.31.015.

Σύλλογος Οικογένειας Συμβουλευτικού Κέντρου Θράκης Προγράμματος «Κιβωτός», Τούντζας 100, 681 00 Αλεξανδρούπολη, τηλ. 25510 - 28.057, fax. 25510 - 28.057.

Σύλλογος Οικογένειας Συμβουλευτικού Κέντρου Καβάλας Προγράμματος «Κιβωτός», Αναγεννήσεως 2, 654 03 Καβάλα, τηλ. 2510 - 22.32.01, fax. 2510 - 22.32.01.

4. Ο.ΚΑ.ΝΑ. - ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Ο.ΚΑ.ΝΑ. - (Ο.Τ.Α.) Α΄ & Β΄ ΒΑΘΜΟΥ

Κέντρο Βοήθειας: 3^{ης} Σεπτεμβρίου 21, τ.κ. 104 32, Αθήνα, τηλ. 210 - 52.24.202, 52.24.276, 52.24.436, fax 210-5224265.

Σταθμός Φροντίδας Εξαρτημένων Ατόμων, 3^{ης} Σεπτεμβρίου 19^Α, καθημερινά από τις **08:00** έως τις **15:00**. Τηλέφωνα επικοινωνίας: 210 - 52.02.799, 210 - 52.02.899.

Κέντρο Υποδοχής, Ενημέρωσης και Προσανατολισμού, 3^{ης} Σεπτεμβρίου 21, τ.κ. 10432, Αθήνα, τηλ. 210 - 52.24.202, fax 210 - 52.24.265.

Νομός Αττικής (Περιστέρη)

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ Δήμου Περιστερίου με διακριτικό τίτλο **«ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ»** και έδρα το Δήμο Περιστερίου, Κρυστάλλη 49 –Τ.Κ. 121 31 Περιστέρη, τηλ.: 210 - 57.86.888 & fax: 210 - 57.23.734, e-mail: Κρ.odiporiko@asda.gr.

Νομός Αττικής (Άλιμος, Αργυρούπολη, Ελληνικό και Γλυφάδα)

«Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης» Διαδημοτική Επιχείρηση Δήμων Αλίμου, Αργυρούπολης, Ελληνικού και Γλυφάδας με έδρα το Δήμο Ελληνικού, Λ. Βουλιαγμένης – Είσοδος πρώην Αμερικάνικης Βάσης, **Δήμος Ελληνικού**, 167 77, τηλ.: 210 - 96.22.633 & fax: 210 - 96.05.380, e-mail: Kkp4ch@otenet.gr. **Δήμος Αλίμου: Υπηρεσία Κοινωνικής Μέριμνας**, Γερουλάνου 19, 174 55 Άλιμος, τηλ. & fax: 210 - 98.50.339, e-mail: filotis@hol.gr, **Δήμος Αργυρούπολης: Κέντρο Πρόληψης & Ενημέρωσης**, Αγίας Βαρβάρας 36, 164 52 Αργυρούπολη, τηλ. 210 - 996.1000 & fax: 210 - 99.61.971, e-mail: noimazoi@otenet.gr, **Δήμος Γλυφάδας: Κεντρική Κοινωνική Υπηρεσία**, Ελευθερίου Βενιζέλου & Ηρακλείου 19, 166 75 Γλυφάδα, τηλ.: 210 - 96.47.021 & fax: 210 - 96.43.162, e-mail: Prol1@otenet.gr. **Δήμος Ελληνικού: Κεντρική Κοινωνική Υπηρεσία**, 25^{ης} και Αγίας Τριάδας, 167 77 Ελληνικό, Τηλ.: 210 - 96.10.353 & fax: 210 - 96.02.466, e-mail: keproell@otenet.gr.

•Νομός Αττικής (Ζωγράφου)

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης των Εξαρτησιογόνων Ουσιών και Προαγωγής της Υγείας με διακριτικό τίτλο «**Κ.Ε.Π.Χ.Ε.Ο.**» και έδρα το Δήμο Ζωγράφου, Ανακρέοντος 60, 157 71 Ζωγράφου, τηλ. & fax: 210 - 777.85.42, e-mail: kepheo@otenet.gr.

Νομός Αττικής (Χολαργός, Αγία Παρασκευή)

Κέντρο Πρόληψης Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχικής Υγείας Δήμων Χολαργού και Αγίας Παρασκευής με διακριτικό τίτλο «**ΑΡΓΩ**» και έδρα το Δήμο Χολαργού, Εθν. Αντίστασης 52, 155 62 Χολαργός, τηλ.: 210 - 6561466, 6520505 & fax: 210 - 652.05.05, e-mail: argoagp@hol.gr.

Νομός Αττικής (Καλλιθέα, Ταύρος, Μοσχάτο)

Κέντρο Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Εξάρτησης Δήμων Καλλιθέας-Ταύρου-Μοσχάτου με διακριτικό τίτλο «**ΣΤΑΘΜΟΣ**» και έδρα το Δήμο Καλλιθέας, Πατριάρχου Γρηγορίου Ε' 65, 176 76 Καλλιθέα, τηλ.: 210 - 95.37.215, 95.37.216, 95.33.488 & fax: 210 - 95.37.215, e-mail: kepstath@otenet.gr.

Νομός Αττικής (Αιγάλεω, Αγία Βαρβάρα, Χαϊδάρη)

Κέντρο Πρόληψης Εξάρτησης – Αγωγής Υγείας Δήμων Αγίας Βαρβάρας, Αιγάλεω, Χαϊδαρίου με διακριτικό τίτλο «**ΑΡΞΙΣ**» και έδρα το Δήμο Αιγάλεω, Σμύρνης 11 & Θηβών 399, 122 43 Αιγάλεω, τηλ. & fax: 210 - 53.13.243, e-mail: kparxis@yahoo.gr, kparxis@freemail.asda.gr.

Νομός Αττικής (Κηφισιά)

Κέντρο Πρόληψης Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών, Δήμου Κηφισιάς με διακριτικό τίτλο «**ΠΡΟΝΟΗ**» και έδρα το Δήμο Κηφισιάς, Πάρου 2 κ Χρήστου Λαδά, 145 62 Κηφισιά, τηλ.& fax: 210 – 80.82.673, e-mail: Pronoi@otenet.gr, www.kifissia.gr.

Νομός Αττικής (Αχαρνές)

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης των Εξαρτησιογόνων Ουσιών, Δήμου Αχαρνών με διακριτικό τίτλο «**ΔΙΕΞΟΔΟΣ**» και έδρα το Δήμο Αχαρνών, Πλατεία Αγίου Νικολάου 3, 136 71 Αχαρνές, τηλ.: 210 – 2403182 & Fax: 210 – 2409016, e-mail: diexod@otenet.gr.

Νομός Αττικής (Ηλιούπολη, Υμηττός)

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών Διαδημοτική Εταιρεία Δήμων Ηλιούπολης – Υμηττού με έδρα το Δήμο Ηλιούπολης, Κρήτης 2 & Πάρου 18, 16 310 Ηλιούπολη, τηλ.: 210 – 99.49.890 & fax: 210 – 99.49.891, e-mail: kpilym@hol.gr.

Νομός Θεσσαλονίκης (Δήμος Θεσσαλονίκης)

Κέντρα Πρόληψης και Ενημέρωσης Δήμου Θεσσαλονίκης για τις Εξαρτησιογόνες Ουσίες με διακριτικό τίτλο «**ΣΕΙΡΙΟΣ**» και έδρα το Δήμο Θεσσαλονίκης, **Κέντρο Πρόληψης Κεντρικού Τομέα Δήμου Θεσσαλονίκης**, Αγίας Σοφίας 28, 54 622 Θεσσαλονίκη, τηλ. & fax: 2310 - 26.07.15, **Κέντρο Πρόληψης Ανατολικού Τομέα Δήμου Θεσσαλονίκης**, Κωνστ. Καραμανλή 60, 54 642 Θεσσαλονίκη, τηλ. & fax: 2310 -86.07.81, e-mail: seirios0@otenet.gr.

Νομός Θεσσαλονίκης (Δήμος Αμπελοκήπων)

Κέντρο Πρόληψης και Ενημέρωσης Δυτικού Τομέα Νομού Θεσσαλονίκης για τις Εξαρτησιογόνες Ουσίες με διακριτικό τίτλο «**ΔΙΚΤΥΟ ΑΛΦΑ**» και έδρα το Δήμο Αμπελοκήπων Θεσσαλονίκης, Κέννεντυ 32, 56 123 Αμπελόκηποι, Θεσσαλονίκη, τηλ: 2310 - 72.90.90 & fax: 2310 - 72.90.91, e-mail: dictio_a@otenet.gr.

Νομός Θεσσαλονίκης (Δήμος Συκεών)

Κέντρο Πρόληψης της Εξάρτησης από Ναρκωτικά και Προαγωγής της Υγείας με διακριτικό τίτλο «**ΠΥΞΙΔΑ**» και έδρα το Δήμο Συκεών Θεσσαλονίκης, Επταπυργίου 150 – 566 26 Συκιές Θεσσαλονίκης, τηλ.: 2310 - 20.20.15, 20.44.53 & fax: 2310 - 20.20.15, 20.44.53, e-mail: pyxida@the.forthnet.gr.

Νομός Θεσσαλονίκης (Δήμος Καλαμαριάς)

Κέντρο Πρόληψης για την Καταπολέμηση των εξαρτησιογόνων ουσιών με διακριτικό τίτλο «**ΕΛΠΙΔΑ**» και έδρα το Δήμο Καλαμαριάς Θεσσαλονίκης, Ησιόδου 10, 55 132 Ν. Κρήνη Θεσσαλονίκης, τηλ.: 2310 - 44.20.44 & fax: 2310 - 44.20.43, e-mail: kpelpida@otenet.gr, www.kpelpida.gr.

Νομός Αιτωλοακαρνανίας
Κέντρο Πρόληψης Κατά των Ναρκωτικών Νομού
Αιτωλοακαρνανίας με διακριτικό τίτλο «**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ**
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ» και έδρα την πόλη του Αγρινίου, Φλώρας
Καραπαπά 3, 301 00 Αγρίνιο, τηλ.: 26410 - 28.770, 55.275 & fax:
26410 - 28770, e-mail: odysse@agr.forthnet.gr.

Νομός Αργολίδας
Κέντρο Ενημέρωσης Ευαισθητοποίησης Πρόληψης
Εξαρτησιογόνων Ουσιών με διακριτικό τίτλο «**ΕΛΠΙΔΑ ΖΩΗΣ**»
Νομού Αργολίδας, Μακαρίου 8, 21 200 Άργος, τηλ.: 27510 -
61.265 & fax: 27510 - 61.265, e-mail: elpidazois@acn.gr.

Νομός Αρκαδίας
Κέντρο Πρόληψης και Καταπολέμησης των Ναρκωτικών
Νομού Αρκαδίας με διακριτικό τίτλο «**Κ.Π.Ν.Ν.Α.**» και έδρα την
πόλη της Τρίπολης, Αποστολοπούλου 2, 22 100 Τρίπολη, τηλ. & fax:
2710 - 23.52.43, e-mail: Kpnna@tri.forthnet.gr.

Νομός Άρτας
Κέντρο Πρόληψης Νομού Άρτας με διακριτικό τίτλο «**Κ.Π.Ν.**
Άρτας» και έδρα την πόλη της Άρτας, Νόρμαν 13 & Σκουφά, 471
00 Άρτα, τηλ.: 26810 - 23.126-7 & fax: 26810 - 23.127, e-mail:
kpnartas@otenet.gr.

Νομός Αχαΐας
Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Αχαΐας
με έδρα την πόλη της Πάτρας, Αγ. Γεωργίου 104, 262 25 Πάτρα,
τηλ.: 2610 - 62.32.90, 22.69.48 & fax: 2610 - 62.32.90, 22.69.48,
e-mail: protasi@pat.forthnet.gr, www.forthnet.gr/protasi.

Νομός Βοιωτίας
Πρόταση Ζωής - Πρόληψη της Χρήσης Ναρκωτικών με
διακριτικό τίτλο «**ΠΡΟΤΑΣΗ ΖΩΗΣ**» και έδρα την πόλη της
Λιβαδειάς, Τσόγκα 7, 321 00 Λιβαδειά Βοιωτίας, τηλ. : 22610 -
81.566 & fax: 22610 - 81.565, e-mail: pzviotia@otenet.gr, Παράρτημα
Θηβών: Εφέσσου 45, 322 00 Θήβα Βοιωτίας, τηλ. & fax: 22620 -
21.923, τηλ.: 22620 -28.971.

Νομός Γρεβενών
Κέντρο Πρόληψης από Εξαρτησιογόνες Ουσίες Νομού
Γρεβενών με διακριτικό τίτλο «**ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ**» και έδρα την πόλη
των Γρεβενών, Κωνσταντίνου Ταλιαδούρη (τέρμα), 51100 Γρεβενά,
τηλ.: 24620 - 87.091-4 & fax: 24620 - 87.090, e-mail:
orizontes@grevenanet.gr.

Νομός Δωδεκανήσου (Ρόδος)

Κέντρο Πρόληψης της χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών και της Προαγωγής της Υγείας με διακριτικό τίτλο «**ΔΙΟΔΟΣ**» και έδρα την πόλη της Ρόδου, Ερυθρού Σταυρού 37, 85 100 Ρόδος, τηλ.: 22410 - 77.205 & fax: 22410 - 33857, e-mail: diod187@otenet.gr.

Νομός Δωδεκανήσου (Κως)

Κέντρο Πρόληψης Ναρκωτικών με διακριτικό τίτλο «**ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ**» και έδρα την πόλη της Κω, Αλεξάνδρου Διάκου 4 - 853 00 Κως, τηλ.: 22420 - 24.728, 27.620 (ιατρείο Κου Γερούκαλη) & fax: 22420 - 24.793, e-mail: entropy@hol.gr, prosopo@hol.gr.

Νομός Έβρου

Κέντρο Πρόληψης και Ενημέρωσης Κατά των Ναρκωτικών Νομού Έβρου με διακριτικό τίτλο «**ΕΛΠΙΔΑ**» και έδρα την πόλη της Αλεξανδρούπολης, Διονυσίου Σολωμού 2, 681 00 Αλεξανδρούπολη Έβρου, τηλ. & fax : 25510 - 37.242, e-mail: elpidaal@hol.gr.

Νομός Ευβοίας

Κέντρο Πρόληψης Ναρκωτικών Νομού Ευβοίας με έδρα την πόλη της Χαλκίδας, Μπαλαλαίων 7, 341 00 Χαλκίδα Ευβοίας, τηλ. & fax: 22210 - 78118, e-mail: prolinar@otenet.gr.

Νομός Ζακύνθου

Κέντρο Πρόληψης Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Ζακύνθου με διακριτικό τίτλο «**Η ΣΤΟΡΓΗ**» και έδρα την πόλη της Ζακύνθου, Κουτούζη 82 - 291 00 Ζάκυνθος, τηλ. :26950 - 24.963, 24.964 & fax: 26950 - 41.210, e-mail: Kpstorgi@otenet.gr, www.kpstorgi.gr.

Νομός Ηλείας

Κέντρο Πρόληψης από την Χρήση Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Ηλείας με διακριτικό τίτλο «**ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ**» και έδρα την πόλη της Αμαλιάδας, Ελευθερίου Βενιζέλου 29, 272 00 Αμαλιάδα Ηλείας, τηλ.: 26220 - 29.710-11 & fax: 26220 - 29.711, e-mail: keprilia@otenet.gr, www.parembasis.net.gr.

Νομός Ημαθίας

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης των Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Ημαθίας με διακριτικό τίτλο «**ΠΡΟΣΒΑΣΗ**» και έδρα την πόλη της Βέροιας, Όλγανου 19, 59 100 Βέροια, τηλ.: 23310 - 73.125 & fax: 23310 - 76.125, e-mail: prosvasi@otenet.gr.

Νομός Θεσπρωτίας

Κέντρο Πρόληψης της χρήσης των Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Θεσπρωτίας με διακριτικό τίτλο «**ΑΡΙΑΔΝΗ**» και έδρα την πόλη της Ηγουμενίτσας, Κυρα Βασιλικής 10, 461 00 Ηγουμενίτσα, τηλ.: 26650 - 25.140 & fax: 26650 - 28.885, e-mail: mithos2@otenet.gr.

Νομός Ιωαννίνων

Συμβουλευτικός Σταθμός Καταπολέμησης Ναρκωτικών Νομού Ιωαννίνων με διακριτικό τίτλο «**Σ.Σ.Κ.Ν.Ν.Ι.**» και έδρα την πόλη των Ιωαννίνων, Παπαδοπούλου 11 454 44 Ιωάννινα, Τηλ.: 26510 - 25595, 33649 & Fax: 26510 - 33649 **Γραμμή SOS:** 2651 -0 - 25595, e-mail: sknni@otenet.gr.

Νομός Καβάλας

Κέντρο Πρόληψης και Καταπολέμησης Ναρκωτικών Νομού Καβάλας με έδρα την πόλη της Καβάλας, Ύδρας 11 στην Πλατεία Αγ. Νικολάου, 65 302 Καβάλα, τηλ.: 2510 - 62.03.18, fax: 2510 - 62.03.19, e-mail: kepronarnkav@hotmail.com.

Νομός Καρδίτσας

Πρόταση Κοινωνικής Παρέμβασης Νομού Καρδίτσας με διακριτικό τίτλο «**Κέντρο Πρόληψης Ενάντια στην Εξάρτηση**» και έδρα την πόλη της Καρδίτσας, Πλαστήρα 12, 4^{ος} όροφος, 431 00 Καρδίτσα, τηλ. : 24410 - 74.477 & fax: 24410 - 76.304, e-mail: prevkar@hol.gr.

Νομός Καστοριάς

Κέντρο Ενημέρωσης και Πρόληψης Κατά των Ναρκωτικών Νομού Καστοριάς με διακριτικό τίτλο «**ΔΙΕΞΟΔΟΣ**» και έδρα την πόλη της Καστοριάς, Μητροπόλεως 25, 521 00 Καστοριά, τηλ.: 24670 - 23278, 24578 & fax: 24670 - 23278, e-mail: diexodos@otenet.gr.

Νομός Κέρκυρας

Δημοτική Μονάδα Πρόληψης Κατά των Εξαρτησιογόνων Ουσιών & AIDS με διακριτικό τίτλο **ΔΗ.ΜΟ.Π. «ΝΙΚΟΣ ΜΩΡΟΣ**» και έδρα την πόλη της Κέρκυρας, Καποδιστρίου 9, 491 00 Κέρκυρα, τηλ. : 26610 - 41.111, 36327 & fax: 26610 - 41.111, e-mail: dimopker@otenet.gr.

Νομός Κεφαλληνίας & Ιθάκης

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Κεφαλληνίας και Ιθάκης με διακριτικό τίτλο «**ΑΠΟΠΛΟΥΣ**» και έδρα την πόλη του Αργοστολίου, Σουηδίας (πρώην κτίριο Παιδιατρικού, Γενικού Νοσοκομείου Κεφαλληνίας), 28

100 Αργοστόλι, τηλ.: 26710 - 27.320 & fax: 26710 - 27.321, Τ. Θ. 194, e-mail: apoplus@otenet.gr.

Νομός Κιλκίς

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης των Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Κιλκίς με διακριτικό τίτλο «**ΝΗΡΕΑΣ**» και έδρα την πόλη του Κιλκίς, Βυζαντίου 10, 61 100 Κιλκίς, Τηλ.: 2341 - 0 - 75311 & Fax: 2341 - 0 - 75312, e-mail: nireaskp@otenet.gr, www.nhreaskp.gr.

Νομός Κοζάνης

Κέντρο Πρόληψης από Εξαρτησιογόνες Ουσίες Νομού Κοζάνης με διακριτικό τίτλο «**ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ**» και έδρα την πόλη της Κοζάνης, Πλατεία Λασσάνη 11, 501 00 Κοζάνη, τηλ.: 24610 -21.077 & fax: 24610 - 21.077, e-mail: orizontes@Koz.forthnet.gr

Νομός Κορινθίας

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης των Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Κορινθίας με διακριτικό τίτλο «**ΔΙΟΛΚΟΣ**» και έδρα την πόλη της Κορίνθου, Εθνικής Ανεξαρτησίας 61, 20 100 Κόρινθος, τηλ.: 27410 - 75.991-2 & fax: 27410 - 75.990, e-mail: Kdiolkos@otenet.gr, www.kdiolkos.gr.

Νομός Κυκλάδων

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών με διακριτικό τίτλο «**ΘΗΣΕΑΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ**» και έδρα την πόλη της Ερμούπολης Σύρου (2 Κέντρα Πρόληψης: Σύρος & Πάρος) Πάρος: τηλ.: 22840 - 24.74.5 & fax: 22840 - 28.011 Τ.Θ. 43, Παροικιά, 84 400 Πάρος, e-mail: thiseasp@otenet.gr, www.thiseaskyklades.gr Σύρος: τηλ.: 22810 - 85.149, 83.000, 82.378, 85.666 & fax: 22810 - 79.180, 82.376, Καποδιστρίου 22, 841 00 Ερμούπολη Σύρος, e-mail: thiseask@otenet.gr, www.thiseaskyklades.gr.

Νομός Λακωνίας

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών Ν. Λακωνίας με έδρα την πόλη της Σπάρτης, Αρχιδάμου 151, 23 100 Σπάρτη, τηλ.: 27310 - 23.440 & fax: 27310 - 23.480, e-mail: kprolip@otenet.gr.

Νομός Λάρισας

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης των Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Λάρισας με διακριτικό τίτλο «**ΟΡΦΕΑΣ**» και έδρα την πόλη της Λάρισας, Κούμα 37, 41 222 Λάρισα, τηλ. 2410 - 55.59.35, 55.59.40 & fax: 2410 - 55.59.38, e-mail: kplarisa@otenet.gr.

Νομός Λέσβου

Κέντρο Πρόληψης για μια Ζωή χωρίς Εξαρτήσεις Νομού Λέσβου με διακριτικό τίτλο «**ΠΝΟΗ**» και έδρα την πόλη της

Μυτιλήνης, Ελευθερίου Βενιζέλου 35, 81 100 Μυτιλήνη, τηλ.: 22510 - 20.600 & fax: 22510 - 29.333, e-mail: pnoimyt@otenet.gr, www.pnoh-lesvos.gr.

Νομός Λευκάδας

Κέντρο Πρόληψης της χρήσης των εξαρτησιογόνων ουσιών Νομού Λευκάδας με έδρα την πόλη της Λευκάδας, 1^ο χλμ. Λευκάδας - Νυδριού, 31 100 Λευκάδα, τηλ.: 26450 - 24.24.8 & fax: 26450 - 23.176, e-mail: keprolef@aias.gr.

Νομός Μαγνησίας

«**ΠΡΟΤΑΣΗ ΖΩΗΣ**» **Νομού Μαγνησίας** με έδρα την πόλη του Βόλου, Ελ.Βενιζέλου 7- Δημητριάδος (4^{ος} όροφος) - 383 33 Βόλος, τηλ.: 2421 - 0 - 38030, 38050 & Fax: 2421 - 0 - 38095, e-mail: protzois@otenet.gr.

Νομός Μεσσηνίας

Κέντρο Ενημέρωσης – Πληροφόρησης και Ευαισθητοποίησης για Ψυχοδραστικές Ουσίες Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο. Νομού Μεσσηνίας και έδρα την πόλη της Καλαμάτας, Αμφείας 3, 241 00 Καλαμάτα, τηλ.: 27210 - 84.009, 88.021 & fax: 27210 - 24.633, e-mail: kepepso@kal.forthnet.gr.

Νομός Ξάνθης

Κέντρο Ενημέρωσης και Πρόληψης Κατά των Ναρκωτικών Νομού Ξάνθης με έδρα την πόλη της Ξάνθης, Βασ. Σοφίας 1, 671 00 Ξάνθη, τηλ. & fax: 25410 - 74.444, e-mail: Kep_xanthis@aias.gr, www.prolipsi-xanthia.gr.

Νομός Πέλλας

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης των Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Πέλλας με διακριτικό τίτλο «**ΟΡΑΜΑ**» και έδρα την πόλη της Έδεσσας, Φιλίππου & Φιλικής Εταιρείας 44, 58 200 Έδεσσα, τηλ.: 23810 - 51.174, 51.175 & fax: 23810 - 51.189, e-mail: Kp-orama@otenet.gr, www.kporama.gr.

Νομός Πιερίας

Κέντρο Πρόληψης Κατά των Ψυχοδραστικών Ουσιών Νομού Πιερίας με διακριτικό τίτλο «**ΑΤΡΑΚΤΟΣ**» και έδρα την πόλη της Κατερίνης, Εθν. Σταδίου 1 (ΚΕΓΕ), 601 00 Κατερίνη Πιερίας, τηλ.: 23510 - 78.614 & fax: 23510 - 78.614, e-mail: kepropie@otenet.gr, www.kp-atraktos.gr.

Νομός Πρέβεζας

Κέντρο Πρόληψης Ναρκωτικών και άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Πρέβεζας με διακριτικό τίτλο «**ΚΕ.ΠΡΟ.ΝΑ.Π.**»

και έδρα την πόλη της Πρέβεζας, Λεωφόρος Ειρήνης 66, 48 100 Πρέβεζα, τηλ.: 26820 - 60.778 & fax: 26820 - 60.294, e-mail: Kepronapgr@hotmail.com.

Νομός Ρεθύμνου

Κέντρο Πρόληψης Κατά των Ναρκωτικών Νομού Ρεθύμνης με έδρα την πόλη του Ρεθύμνου, Δημοκρατίας 32 (έναντι ΟΑΕΔ), 741 00 Ρέθυμνο Κρήτης, τηλ. : 28310 - 50.100, 55899 & fax: 28310 - 55899, e-mail: kentro@ret.forthnet.gr.

Νομός Ροδόπης

Κέντρο Πρόληψης της χρήσης των Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Ροδόπης με διακριτικό τίτλο «**ΟΡΦΕΑΣ**» και έδρα την πόλη της Κομοτηνής, Δημάρχου Δημητρίου Μπλέτσα 19, 691 00 Κομοτηνή, τηλ.: 25310 - 81.750, 81.751 & fax: 25310 - 81.752, e-mail: kporfeas@otenet.gr.

Νομός Σάμου

Κέντρο Πρόληψης και Αγωγής Υγείας Νομού Σάμου, Φάρος με διακριτικό τίτλο «**ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΝΟΜΟΥ ΣΑΜΟΥ**» και έδρα την πόλη της Σάμου, Μανώλη Καλομοίρη και Πινδάρου, 83 100 Σάμος, τηλ: 22730 - 8.70.70, 8.70.71, 23.443 & fax: 22730 - 23441, e-mail: faros@kpfaros.gr, www.kpfaros.gr.

Νομός Σερρών

Κέντρο Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Σερρών με διακριτικό τίτλο «**ΟΑΣΙΣ**» και έδρα την πόλη των Σερρών, Πλατεία Εμπορίου – Δημοτική Αγορά, 62 124 Σέρρες, τηλ.: 23210 - 53.222 & fax: 23210 - 28.170, e-mail: Kp-oasis@otenet.gr.

Νομός Τρικάλων

Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης Νομού Τρικάλων με έδρα την πόλη των Τρικάλων, Πελέκη 2 – Πλ. Δεσποτικού, 421 00 Τρίκαλα, τηλ.: 24310 - 75.555 & fax: 24310 - 79.875, e-mail: kkpatrik@otenet.gr.

Νομός Φθιώτιδας

Κέντρο Πρόληψης και Ενημέρωσης Κατά των Ναρκωτικών Νομού Φθιώτιδας με διακριτικό τίτλο «**ΚΕΠΕΝ-Ν. Φθιώτιδος**» και έδρα την Λαμία, Λεωνίδου 11, 351 00 Λαμία, τηλ.: 22310 - 33.940 & τηλ.- fax: 22310 - 33.781, e-mail: Kepenlam@otenet.gr.

Νομός Φλώρινας

Κέντρο Πρόληψης Κατά των Ναρκωτικών Νομού Φλώρινας με έδρα την πόλη της Φλώρινας, Μεγάλου Αλεξάνδρου 111, 531 00

Φλώρινα, τηλ.: 23850 – 46.041, 45.086 & fax: 23850 – 44.674, e-mail: kprolflo@otenet.gr, www.prolipsi.gr.

Νομός Χαλκιδικής

Κέντρο Πρόληψης για τα Ναρκωτικά Νομού Χαλκιδικής με διακριτικό τίτλο «**ΠΝΟΗ**» και έδρα την πόλη του Πολυγύρου, 22ας Απριλίου 1, περιοχή Νομαρχίας, 631 00 Πολύγυρος Χαλκιδικής, τηλ.: 23710 - 23.145, 23.609 & fax: 23710 - 23609, e-mail: pnoi@aias.gr.

Νομός Χανίων

Κέντρο Πρόληψης Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Χανίων, με έδρα την πόλη των Χανίων, Πλατεία Αγ. Τίτου, 731 00 Χανιά, τηλ.& fax: 28210 - 28166, e-mail: keprolxan@chania-cci.gr.

Νομός Χίου

Κέντρο Πρόληψης Κατά της Χρήσης Ναρκωτικών Νομού Χίου με διακριτικό τίτλο «**Κέντρο Πρόληψης Χίου**» και έδρα την πόλη της Χίου, Ροδοκανάκη 4, 821 00 Χίος, τηλ.: 22710 – 40.704, 20.838 & fax: 22710 - 40.704, 20.838, e-mail: Kphiou@otenet.gr, www.prolipsihiou.gr.

6. 18 ΑΝΩ, Θεραπευτική Κοινότητα Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής.

Συμβουλευτικός Σταθμός Τοξικομανών, Ασκληπιού 19, 2^{ος} όροφος, Αθήνα, τηλ. 210 - 36.14.242, 210 - 36.11.803.

Τμήμα Εφήβων - Νέων, Ασκληπιού 19 Ισόγειο. Αθήνα, τηλ. 210 - 36.38.895, 210.36.38.833. Ανοικτό πρόγραμμα για εφήβους και νέους που έχουν υποστήριξη από άτομα του περιβάλλοντός τους.

Τμήμα Οικογενειακής Συμβουλευτικής και Θεραπείας, Μάρνη 30, 6^{ος} όροφος, Αθήνα, τηλ. 210 - 52.34.376, 52.34.737. Ομαδικές και ατομικές συναντήσεις με εξαρτημένους χρήστες και το συγγενικό τους περιβάλλον.

Ξενώνας εξαρτημένων γυναικών, Ταυγέτου 21, Π. Ψυχικό.

7. Δήμος Αθηναίων

Γραμμή του Δημότη: 195, Καθημερινά, 7.00 - 23.00.

Γραφείο Πρόληψης της Εξάρτησης και Αγωγής Υγείας, Λιοσίων 22, τηλ. 52.77.203-4.

Γραφείο Ναρκωτικών - Κέντρα Πρόληψης της Εξάρτησης και Αγωγής Υγείας, Στουρνάρη 21 τηλ. 210 - 38.000.38, τηλ. και fax. 38.35.879 (Εξάρχεια), Αίνου και Βουλιαγμένης τηλ. 210 - 92.700.96 (Μετς), Ελασιδών 30 και Κωνσταντινουπόλεως τηλ. 210 - 34.24.024, 210 - 34.13.483 (Βοτανικός), Γαλατσίου 1 και Πατησίων, 210 - 21.14.566 (Πατήσια), Πλουτάρχου 10, Τηλ. 210.72.21.107.

8. Χρήσιμες Ιστοσελίδες

για το πρόβλημα ναρκωτικών ουσιών.

Κέντρο Πολλαπλής Παρέμβασης "ΕΞΕΛΙΞΙΣ" (ΚΕΘΕΑ)
www.kpp.gr

Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων
www.kethea.gr

Κέντρο Εκπαίδευσης για την Πρόληψη της Χρήσης Ναρκωτικών και την Προαγωγή της Υγείας
www.epipsi.gr/prolipsi/el/index.asp

Θεραπευτικό Πρόγραμμα "Παρέμβαση" (ΚΕΘΕΑ)
www.paremvasi-kethea.gr

Θεραπευτικό Πρόγραμμα "ΙΘΑΚΗ" (ΚΕΘΕΑ)
www.kethea-ithaki.gr

Θεραπευτική Κοινότητα "Στροφή" (ΚΕΘΕΑ)
www.strofi.net.gr

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά
www.ektepn.gr

Δίκτυο Έγκαιρης Παρέμβασης για Έφηβους Χρήστες Ουσιών και τις Οικογένειές τους (ΚΕΘΕΑ)

www.plefsinet.gr

Προγράμματα Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης
www.psychotes.gr/dependence.asp#

II. Εάν υπάρχει πρόβλημα από την κατανάλωση αλκοόλ...

Σύλλογος Εξαρτημένων από το αλκοόλ ατόμων «Επιστροφή», Μεσαπίου 28, Κουκάκι, τηλ. 210 - 92.14.547. Παρέχεται βοήθεια και σε εξαρτημένα άτομα από όλες τις εθιστικές ουσίες.

Συμβουλευτικό Κέντρο για το αλκοόλ (ΚΕ.Θ.Ε.Α.): Χαρβούρη 1, 116 36 Μετς - Αθήνα, 210 - 92.37.777, 210 - 92.15.776. Παρέχεται επίσης βοήθεια σε άτομα εθισμένα στα τυχερά παιχνίδια.

Συμβουλευτικός Σταθμός Αλκοολικών «18 ΑΝΩ», Γενναδίου 5, Αθήνα, Τηλ. 210.33.04.177-8.

III. Όταν ένας κρατούμενος αποφυλακίζεται...

«Άρσις», Δερισσού 26 και 3^{ης} Σεπτεμβρίου, Αθήνα, τηλ. 210 - 88.28.749, 210 - 82.59.880.

«Ονήσιμος», Σεργίου Πατριάρχου 8, 114 71 Αθήνα, τηλ. 210 - 36.45.305.

Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Λυκαβηττού 1γ, Αθήνα, τ.κ. 10672, τηλ. 210 - 36.37.455, 210 - 36.13.527, fax. 210 - 36.22.454.

Ιατρικό Κέντρο Αποκατάστασης Θυμάτων Βασανιστηρίων, Λυκαβηττού 9, τηλ. 210. 3604.967, 210. 3646.807, 3643.792, φαξ:

210.3644.366. Νομική, ιατροφαρμακευτική και κοινωνική υποστήριξη των προσφύγων που έχουν υποστεί βασανιστήρια.

Κέντρο Φυλακισμένων και Αποφυλακισμένων Θεσ/νίκης, Ρέμπελου 7, 54 631 Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310 - 54.49.39. Στο πλαίσιο της μονάδας λειτουργούν μονάδα συμβουλευτικής, κέντρο υποδοχής και επανένταξης καθώς και ειδικό πρόγραμμα για εξαρτημένες μητέρες.

IV. Εάν ένα παιδί αντιμετωπίζει προβλήματα...

Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: Διεύθυνση Προστασίας Οικογένειας και Παιδιού - Τμήμα Παιδιών και εφήβων, Αριστοτέλους 17, Αθήνα, τηλ. 210 - 52.44.875, 52.35.757, 52.32.821.

Διεύθυνση Κοινωνικής Εργασίας, Λεωφ. Αλεξάνδρας 196, Αθήνα, τηλ. 210 -64.52.418, 64.52.769. Χορηγείται επίδομα σε ανύπαντρες μητέρες ηλικίας έως 16 ετών.

Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής ΙΚΑ: Στο τμήμα αυτό υπάγονται όλοι οι σταθμοί μάνας και παιδιού του ΙΚΑ: Αγ. Κωνσταντίνου 8, Αθήνα, τηλ. 210 - 52.444.50.

Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Διεύθυνση Οικογενειακών Σχέσεων: Φωκίδος 7, Αμπελόκηποι, τηλ. 210 - 77.15.791, τηλ. & fax. 210 - 77.93.648. Νοσοκομείο Παίδων «Αγ. Σοφία», τηλ. 210 - 77.500.11.

Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων Αθηνών, Κυρίλλου Λουκάρεως 14, Αθήνα, τηλ. 210 - 64.04.755.

Σύλλογος Μεριμνης Ανηλίκων: Ισαύρων 48, Εξάρχεια Αθήνα, τηλ. 210 - 38.13.290 (απογευματινές ώρες).

Γραμμή επικοινωνίας για ενημέρωση και συμβουλές για προβλήματα παιδιών και εφήβων της Εταιρείας Ψυχοκοινωνικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου (Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.): τηλ. 801.801.11.77, Ώρες Λειτουργίας: Καθημερινά 09:00-20:30, Σάββατο 09:00-13:30.

Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική, Θηβών και Παπαδιαμαντοπούλου, 115 27 Γουδή, τηλ. 210.77.57.496, 210.77.98.748.

Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών: Νοταρά 58, Τηλ. 210.82.34.005, 210.82.19.020, 210.82.13.300, 210.88.118.24. Για **κατά τόπους παραρτήματα σε όλη την Ελλάδα** βλ. στην ιστοσελίδα: www.hcmhr.gr

Χαμόγελο του Παιδιού, Ανοικτή Γραμμή για την παιδική κακοποίηση: 10 56. Για τα Κέντρα Φιλοξενίας (Νίκαια, Περιστερί, Καρέας, Μαρούσι, Μελίσσια, Κόρινθος, Κέρκυρα) μπορείτε να απευθυνθείτε: Στουρνάρη 16, Αθήνα, τηλ. 210.33.06.140.

Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων «Ο Καλός Ποιμήν», Μαυρογένους 12 Πειραιάς (Καμίνια), τηλ. 210.42.03.677, 210.42.03.271.

V. Εάν χρειασθεί να επικοινωνήσετε με Φιλανθρωπικά Ιδρύματα για θέματα παιδιού κ.λπ.

Φιλανθρωπικό Ίδρυμα Θηλέων «Βηθλεέμ», Νάξου & Καλλιφρονά 21, Αθήνα, τηλ. 210 - 86.47.460, 86.70.914.

Φιλανθρωπικό Ίδρυμα Αρρένων «Βηθλεέμ», Ιππολύτου 56, Πλατεία Κολιάτσου Αθήνα, τηλ. 210 - 20.13.277.

«Ζάνειο» Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας και αγωγής, Θησέως 131, Εκάλη, τηλ. 210 -81.32.914, 81.33.278, 81.36.209.

Χριστιανική Στέγη Κοριτσιού «Αγ. Άννα», Ανσίξεως 24, 145 64 Κηφισιά, τηλ. 210 - 80.76.309, 80.70.814, fax. 210 - 62.52.471.

Αδελφές «Μητέρα Τερέζα»: Αχαρνών 97 και Ιθάκης, Τηλ. 210.82.54.770 (καθημερινά 8.00-12.00 και 16.00-19.00 τις Πέμπτες οδός Αίμωνος 79, Τηλ. 210.51.42.219).

Κάριτας Αθήνας - προσφυγικό έργο: Καποδιστρίου 52, Τηλ. 210.52.46637 (καθημερινά, 8:00-16:00).

Στέγη Θηλέων Παλαιού Φαλήρου «Αγ. Αλέξανδρος», Δημοκρατίας 83 & Μεσολογγίου 21 Π. Φάληρο, τηλ. 210 - 98.16.403.

Παιδικό Σπίτι, Τσακάλωφ 21, Πειραιάς, τηλ. 210 - 41.76.896.

Εστία Κοριτσιού «Φιλοθέη η Αθηναία», Τρωάδος 23 Αγ. Παρασκευή, τηλ. 210 - 60.11.759.

Παιδόπολη «Αγ. Βαρβάρα», Λεωφ. Συγγρού 221, 171 21 Ν. Σμύρνη - Αθήνα, τηλ. 210 - 93.31.865, τηλ. Κοινωνικής Υπηρεσίας 210 - 93.30.680.

Παιδικά Χωριά SOS, Γραφείο Επικοινωνίας: Ερμού 6, Σύνταγμα, τηλ. 210.33.13.661, Εγκαταστάσεις Χωριού: Βάρη Αττικής (περιοχή Βλάχικα) 210.89.70.748. Παροχή βοήθειας σε ενήλικες που έχουν παραμείνει κατά το παρελθόν στο παιδικό χωριό: Κοραή 7, Π. Φάληρο, τηλ. 210.98.52.980.

Τμήμα Μέριμνας Γραφείου Αστέγων Δήμου Αθηναίων: Πειραιώς 35 (ή Σοφοκλέους 70), Τηλ. 210.52.39.465 (καθημερινά 12.00-14.00).

VI. Εάν θέλετε να ζητήσετε βοήθεια από τους φιλανθρωπικούς φορείς της Εκκλησίας...

Η ιστοσελίδα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, με όλους τους φορείς, τις διευθύνσεις και τα τηλέφωνα τους, είναι:

www.archdiocese.gr.

Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών, Αγ. Φιλοθέης 21, 105 56 Αθήνα, τηλεφωνικό κέντρο: 210 - 33.52.300.

Γραφείο Χριστιανικής Αλληλεγγύης Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, Αγ. Φιλοθέης 19, 105 56 Αθήνα, τηλ. 210.3229.248.

Ίδρυμα «Διακονία» - Υπηρεσία για τα Ναρκωτικά, Εθν. Αντιστάσεως 29, 157 72 Ζωγράφου, τηλ. 210 - 74.86.181. Εντός του έτους 2006 επίκειται η συστέγαση του ιδρύματος στις εγκαταστάσεις της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών.

Κέντρο Στήριξης Οικογένειας - Κέντρο Υποδοχής και Ενημέρωσης, Ακαδημίας 95, 4^{ος} όροφος, 106 77 Αθήνα, τηλ. 210 - 38.11.274, 210 - 38.41.536, fax. 210 - 38.11959.

Αναπτυξιακός μη κυβερνητικός οργανισμός «Αλληλεγγύη»,
κεντρικές υπηρεσίες: Αγίας Ζώνης 96, 112 56 Αθήνα, τηλ.
210.86.95.038, fax. 210.86.200.25.

VII. Εάν κάποιος είναι εξαρτημένος παίκτης (προβλήματα τζόγου)...

**Τηλεφωνική γραμμή βοήθειας του Ελληνικού Κέντρου
Διαπολιτισμικής Ψυχιατρικής και Περιθαλψης:**

800 11 10401, 210.72.21.707, 210.72.21.520.

VIII. Εάν κάποιος από τους γνωστούς σας, που είναι μετανάστες, αντιμετωπίζουν προβλήματα...

**Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, Σολωμού 25, 106 82
Αθήνα, τηλ. 210 - 38.14.810.**

**Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία (ΔΚΥ) - Ελληνικός Κλάδος, τηλ.
210- 36.36.191. και 210 - 36.17.710.**

**Υπουργείο Εξωτερικών - Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης
(ΔΟΜ), Δωδεκανήσου 6, Άνω Καλαμάκι (Άλιμος), τηλ. 210 -
99.19.040 - 44.**

**Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Ταυγέτου 23,
Παλαιό Ψυχικό.**

Action aid, τηλ. 210.92.12.376

**Εθελοντική Εργασία Αθηνών: Γιατράκου 12, 104 36
Μεταξουργείο, τηλ. 210.33.02.182.**

**Κέντρο Προσωρινής Διαμονής Αιτούντων Ασυλο Αλλοδαπών:
Δανουκάρα 1, Λαύριο, τηλ. 22920.22414.**

«Ευξεινη Πόλη». Δίκτυο Τοπικών Αυτοδιοικήσεων για την
κοινωνική, πολιτιστική, τουριστική, περιβαλλοντική και αγροτική

ανάπτυξη (αφορά βοήθεια σε εν γένει ευπαθείς κοινωνικές ομάδες), Θεσσαλίας 60, Μενίδι, τηλ. 210.2482.698, 210.24.86.041-6.

Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών, Τσαμαδού 13, τηλ. 210.38.13.928 και φαξ 210.38.300.98.

ΙΧ. Εάν μία γυναίκα αντιμετωπίζει προβλήματα...

Γενική Γραμματεία Ισότητας
Συμβουλευτικά Κέντρα για τη Βία κατά των Γυναικών
(ψυχοκοινωνική υποστήριξη και νομική συμβουλευτική)
Νίκης 11, Σύνταγμα, Αθήνα
Τηλ. 210 - 33.17.305-6
Αλκιβιάδου 76, Πειραιάς
Τηλ. 210 - 41.12.091, 41.29.101

Κέντρο Γυναικείων Μελετών και Ερευνών «Η Διοτίμα», Νίκης 24, Σύνταγμα, τηλ. 210.32.44.380 (παρέχονται συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες σε γυναίκες που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού).

Κέντρα Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)
Κέντρα Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής Γυναικών

- Αθήνα, Χαρ. Τρικούπη & Βαλτετσίου (TK 106 80)
Τηλ. 210 - 38.98.000
- Θεσσαλονίκη, Συγγρού 30
Τηλ. 2310 - 51.79.59, 52.35.11
- Πάτρα, Κανακάρη 101B
2610 - 62.00.59, 62.08.03 (fax)
- Ηράκλειο Κρήτης, 1866 αρ. 105 (TK 712 01)
Τηλ. 2810 - 34.13.87, 34.37.78
- Βόλος, Αναλήψεως 170 (TK 382 21)
Τηλ. 24210 - 78.218-9

Δήμος Αθηναίων
Γραφείο Ισότητας
Σοφοκλέους 70, Αθήνα
Τηλ. 210 - 52.44.657

Μη Κυβερνητική Οργάνωση για την προστασία αλλοδαπών γυναικών που έχουν πέσει θύματα βίας «Κλίμακα», Ευμολπιδών 30 - 32, Γκάζι - Αθήνα, τηλ. 210 - 34.17.160

Κέντρο Έρευνας και Υποστήριξης
Θυμάτων Κακοποίησης και Κοινωνικού Αποκλεισμού

Γ. Παπανδρέου 2, Ιωάννινα
Τηλ. 26510 - 78.810, 72.378 (τηλ. & fax).

**Κέντρο Έρευνας και Στήριξης Θυμάτων Κακοποίησης,
Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων και Προστασίας Μονογονεϊκών
Οικογενειών**

Ελ. Βενιζέλου 15, Πρέβεζα
Τηλ. 26820 - 61.481

**Διευθύνσεις Κοινωνικής Πρόνοιας των κατά τόπους
Νομαρχιών**

Ξενώνας Φιλοξενίας κακοποιημένων Γυναικών «Στοργή»,
τηλ. 801.11.37.777. Δημιουργήθηκε από τη Μ.Κ.Ο. της Εκκλησίας
της Ελλάδος «Αλληλεγγύη».

Ξενώνας Φιλοξενίας γυναικών «Η Φοίβη», Θεσσαλονίκης 22,
Χολαργός - Αθήνα, τηλ. 210.65.21.500.

Χ. Εάν ψάχνετε για δουλειά...

**υπάρχουν τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης του ΟΑΕΔ
στην ιστοσελίδα www.oaed.gr**

Γραφείο Αθηνών, Οδός Πειραιώς 52, Αθήνα, Τηλ. Κέντρο 210 -
52.43.982.

**Επίσης μπορείτε να απευθυνθείτε στη Διοίκηση του ΟΑΕΔ,
από όπου παρέχονται πληροφορίες για τα Κέντρα Προώθησης
Απασχόλησης του ΟΑΕΔ σε όλη την Ελλάδα:**

Οδός Εθνικής Αντιστάσεως 8 166 10 Άλιμος, τηλ. 210 - 99.89.000.

**(Παράκληση, εάν επιθυμείτε να συμπληρωθεί αυτό το κείμενο
και με άλλες πρόσθετες πληροφορίες, να επικοινωνήσετε με
το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:**

nestor-courakis@jurisconsultus.gr)